

GRAD NOVI PAZAR

S T A T U T GRADA NOVOG PAZARA

NOVI PAZAR

Na osnovu člana 11, člana 32. tačka 1) i člana 66. Zakona o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik Republike Srbije“, broj 129/07, 83/14 - dr. zakon, 101/16 – dr. zakon i 47/2018) i člana 127. stav 6. Statuta Grada Novog Pazara („Službeni list Grada Novog Pazara“, broj 8/17), po pribavljenom mišljenju Ministarstva za državnu upravu i lokalnu samoupravu broj 110-00-00184/2019-24 od 30. maja 2019. godine, Skupština Grada Novog Pazara, na sednici održanoj 8. jula 2019. godine, donosi

S T A T U T

GRADA NOVOG PAZARA

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet uređivanja Član 1.

Ovim statutom, u skladu sa zakonom, uređuju se naročito: prava i dužnosti grada Novog Pazara (u daljem tekstu: Grad) i način njihovog ostvarivanja, broj odbornika Skupštine grada Novog Pazara (u daljem tekstu: Skupština grada), organizacija i rad organa i službi, način upravljanja građana poslovima iz nadležnosti Grada, uslovi za ostvarivanje oblika neposredne samouprave, određivanje organa ovlašćenog za pokretanje postupaka pred Ustavnim, odnosno Upravnim sudom, sprovođenje postupka javne rasprave prilikom pripreme statuta, budžeta (u delu planiranja investicija), strateških planova razvoja, utvrđivanja stope izvornih prihoda, prostornih i urbanističkih planova, kao i drugih opštih akata na osnovu predloga kvalifikovanog broja građana ili zahteva 1/3 odbornika, osnivanje, način izbora organa i rad mesne zajednice i drugih oblika mesne samouprave, uslovi i oblici ostvarivanja saradnje i udruživanja Grada, oblici i instrumenti ostvarivanja ljudskih i manjinskih prava u Gradu, službena upotreba jezika i pisama nacionalnih manjina u skladu sa zakonom, zaštita lokalne samouprave i druga pitanja od značaja za Grad.

Svi pojmovi u ovom statutu upotrebljeni u gramatičkom muškom rodu podrazumevaju muški i ženski prirodni rod.

Položaj Grada Član 2.

Grad je teritorijalna jedinica u kojoj građani ostvaruju pravo na lokalnu samoupravu u skladu sa Ustavom, zakonom i ovim statutom.

Građani koji imaju biračko pravo i prebivalište na teritoriji Grada, upravljaju poslovima Grada u skladu sa zakonom i ovim statutom.

Građani učestvuju u ostvarivanju lokalne samouprave putem građanske inicijative, zbora građana, referendumu, drugih oblika učešća građana u obavljanju poslova Grada i preko svojih odbornika u Skupštini Grada, u skladu sa Ustavom, zakonom i ovim statutom.

Teritorija
Član 3.

Teritoriju Grada, utvrđenu zakonom, čine naseljena mesta, odnosno područja katastarskih opština koje ulaze u njen sastav, i to:

Grad Novi Pazar		
	Naseljeno mesto	Katastarska opština
1	Aluloviće	Aluloviće
2	Bajevica	Bajevica
3	Banja	Banja
4	Bare	Bare
5	Batnjik	Batnjik
6	Bekova	Bekova
7	Bijele Vode	Bijele Vode
8	Boturovina	Boturovina
9	Brđani	Brđani
10	Brestovo	Brestovo
11	Varevo	Varevo
12	Vever	Vever
13	Vidovo	Vidovo
14	Vitkoviće	Vitkoviće
15	Vojkoviće	Vojkoviće
16	Vojniće	Vojniće
17	Vranovina	Vranovina
18	Vučiniće	Vučiniće
19	Vučja Lokva	Vučja Lokva
20	Golice	Golice
21	Gornja Tušimlja	Gornja Tušimlja
22	Goševvo	Goševvo
23	Građanoviće	Građanoviće
24	Gračane	Gračane
25	Grubetiće	Grubetiće
26	Deževa	Deževa
27	Dojinoviće	Dojinoviće
28	Dolac	Dolac
29	Doljani	Doljani
30	Dragočevo	Dragočevo
31	Dramiće	Dramiće
32	Žunjeviće	Žunjeviće

33	Zabrdje	Zabrdje
34	Zlatare	Zlatare
35	Ivanča	Ivanča
36	Izbice	Izbice
37	Jablanica	Jablanica
38	Javor	Javor
39	Janča	Janča
40	Jova	Jova
41	Kašalj	Kašalj
42	Kovačeve	Kovačeve
43	Kožlje	Kožlje
44	Koprivnica	Koprivnica
45	Kosuriće	Kosuriće
46	Kruševo	Kruševo
47	Kuzmičeve	Kuzmičeve
48	Leča	Leča
49	Lopužnje	Lopužnje
50	Lukare	Lukare
51	Lukarsko Goševo	Lukarsko Goševo
52	Lukocrevo	Lukocrevo
53	Mišiće	Mišiće
54	Mur	Mur
55	Muhovo	Muhovo
56	Negotinac	Negotinac
57	Novi Pazar	Novi Pazar
58	Odojeviće	Odojeviće
59	Okose	Okose
60	Osaonica	Osaonica
61	Osoje	Osoje
62	Oholje	Oholje
63	Pavlje	Pavlje
64	Paralovo	Paralovo
65	Pasji Potok	Pasji Potok
66	Pilareta	Pilareta
67	Pobrđe	Pobrđe
68	Požega	Požega
69	Požežina	Požežina
70	Polokce	Polokce
71	Pope	Pope

72	Postenje	Postenje
73	Prćenova	Prćenova
74	Pusta Tušimlja	Pusta Tušimlja
75	Pustovlah	Pustovlah
76	Radaljica	Radaljica
77	Rajetiće	Rajetiće
78	Rajkoviće	Rajkoviće
79	Rajčinoviće	Rajčinoviće
80	Rajčinovićka Trnava	Rajčinovićka Trnava
81	Rakovac	Rakovac
82	Rast	Rast
83	Sebečevo	Sebečevo
84	Sitniče	Sitniče
85	Skukovo	Skukovo
86	Slatina	Slatina
87	Smilov Laz	Smilov Laz
88	Srednja Tušimlja	Srednja Tušimlja
89	Stradovo	Stradovo
90	Sudsko Selo	Sudsko Selo
91	Tenkovo	Tenkovo
92	Trnava	Trnava
93	Tunovo	Tunovo
94	Hotkovo	Hotkovo
95	Cokoviće	Cokoviće
96	Čašić Dolac	Čašić Dolac
97	Šavci	Šavci
98	Šaronje	Šaronje
99	Štitare	Štitare

Svojstvo pravnog lica
Član 4.

Grad ima svojstvo pravnog lica.

Sedište Grada je u Gradu Novom Pazaru, ulica Stefana Nemanje br. 2.

Grad ima svoju zvaničnu internet prezentaciju na adresi www.novipazar.rs

Pečat
Član 5.

Organj Grada imaju pečat.

Pečat je okruglog oblika.

Tekst pečata se ispisuje na srpskom jeziku ciriličnim pismom i bosanskom jeziku latiničnim pismom. Tekst pečata na srpskom jeziku ciriličnim pismom se ispisuje u koncentričnim krugovima oko grba Republike Srbije, odnosno u svakom krugu iznad grba Republike Srbije, a tekst na bosanskom jeziku latiničnim pismom ispisuje se u nastavku svakog kruga, zaključno sa sedištem organa grada Novog Pazara.

Jezik i pismo
Član 6.

Na teritoriji grada Novog Pazara u službenoj upotrebi su ravnopravno, srpski jezik i cirilično pismo i bosanski jezik i latinično pismo.

Simboli Grada
Član 7.

Grad ima grb i zastavu.

Grb Grada ima oblik štita.

Po sredini grba, celom širinom štita grafički je prikazana tvrđava sa kulom i hidrocentrala sa slapovima, ispod hidrocentrale put, a ispod puta grafički stilizovane reke Raška i Jošanica. U dnu štita upisan je broj 1461. Osnovne boje grba su plava, bela, crvena i zelena, a prisustvo oker boje simbol je vekovima starog grada.

Zastava Grada je modro plave boje, razmera jedan prema jedan i po, i na sredini je postavljen grb Grada po poprečnoj osi.

Upotreba simbola Grada
Član 8.

Zastava i grb Grada ističu se uz državne simbole.

U službenim prostorijama organa Grada ističu se državni simboli, grb i zastava Grada, kao i simboli bošnjačke nacionalne manjine.

Upotreba grba i zastave Grada bliže se uređuje odlukom Skupštine grada.

Praznik Grada
Član 9.

Grad ima praznik.

Praznik Grada je Dan Grada, 20. april.

Način obeležavanja praznika Grada bliže se uređuje posebnom odlukom Skupštine grada uz prethodnu saglasnost ministarstva nadležnog za poslove lokalne samouprave.

Nagrade i javna priznanja

Član 10.

Grad ustanovljava nagrade i druga javna priznanja organizacijama i građanima za značajna ostvarenja u privredi, nauci, umetnosti, sportu i drugim društvenim oblastima.

Grad dodeljuje zvanje „počasni građanin“ osobi čiji su rad i dostignuća od posebnog značaja za Grad.

Skupština Grada odlučuje o dodeljivanju zvanja „počasni građanin“ uz prethodnu saglasnost ministarstva nadležnog za poslove lokalne samouprave.

Nagrade i druga javna priznanja i zvanje „počasni građanin“ dodeljuju se povodom praznika Grada.

Vrste nagrada i drugih javnih priznanja, postupak, uslovi i kriterijumi za dodeljivanje javnih priznanja i zvanja „počasni građanin“ uređuju se posebnom odlukom.

Utvrđivanje naziva delova naseljenih mesta

Član 11.

Grad utvrđuje nazine ulica, trgova, gradskih četvrti, zaselaka i drugih delova naseljenih mesta na svojoj teritoriji posebnom odlukom, uz prethodnu saglasnost ministarstva nadležnog za poslove lokalne samouprave.

U postupku promene naziva ulica, trgova, gradskih četvrti, zaselaka i drugih delova naseljenih mesta pribavlja se mišljenje Bošnjačkog nacionalnog veća i saveta za međunacionalne odnose.

Javnost rada

Član 12.

Rad organa Grada je javan.

Javnost rada po pravilu obezbeđuje se:

1. putem izdavanja biltena, informatora, preko sredstava javnog informisanja, prezentovanjem odluka i drugih akata javnosti i postavljanjem internet prezentacije;
2. organizovanjem javnih rasprava u skladu sa zakonom, ovim statutom i odlukama organa Grada;
3. organizovanjem javnih slušanja u skladu sa ovim statutom i poslovnikom Skupštine grada i
4. u drugim slučajevima utvrđenim ovim statutom i drugim aktima organa Grada.

Grad svoje informacije i obaveštenja objavljuje na srpskom jeziku i ciriličnom pismu i bosanskom jeziku i latiničnom pismu.

Imovina Grada

Član 13.

Grad ima svoju imovinu.

Imovinom Grada samostalno upravljaju i raspolažu organi Grada, u skladu sa zakonom, ovim statutom i drugim aktima Grada.

U javnoj svojini Grada saglasno zakonu su:

- dobra u opštoj upotrebi na teritoriji Grada (opštinski putevi, nekategorisani putevi, ulice koje nisu deo autoputa ili državnog puta I i II reda, trgovi i javni parkovi i dr.);

- komunalna mreža na teritoriji Grada;

- nepokretne i pokretne stvari i druga imovinska prava koje koriste organi i organizacije Grada;

- stvari u javnoj svojini na kojima pravo korišćenja imaju mesne zajednice na teritoriji Grada, ustanove, javne agencije i druge organizacije čiji je osnivač Grad;

- druge nepokretne i pokretne stvari i imovinska prava, u skladu sa zakonom kojim se uređuje javna svojina.

II. NADLEŽNOSTI GRADA

Nadležnosti Grada

Član 14.

Grad vrši nadležnosti opštine utvrđene Ustavom i zakonom, kao i druge nadležnosti i poslove državne uprave koji su joj zakonom povereni.

Nadležnosti utvrđene Ustavom i zakonom

Član 15.

Grad, preko svojih organa, u skladu sa Ustavom i zakonom:

- 1) donosi statut, budžet i završni račun, prostorni i urbanistički plan i plan razvoja Grada, kao i strateške planove i programe lokalnog ekonomskog razvoja;
- 2) uređuje i obezbeđuje obavljanje i razvoj komunalnih delatnosti, lokalni prevoz, korišćenje građevinskog zemljišta i poslovnog prostora;
- 3) utvrđuje stope izvornih prihoda Grada, kao i način i merila za određivanje visine lokalnih taksi i naknada;
- 4) osniva javna preduzeća radi obavljanja komunalnih delatnosti i drugih delatnosti od opštег interesa, na svojoj teritoriji;
- 5) stara se o upravljanju i održavanju stambenih zgrada i bezbednosti njihovog korištenja i utvrđuje visinu naknade za upravljanje i održavanje stambenih zgrada;
- 6) sprovodi postupak iseljenja bespravno useljenih lica u stanove i zajedničke prostorije u stambenim zgradama;

- 7) donosi programe uređenja građevinskog zemljišta, uređuje i obezbeđuje vršenje poslova uređenja i korištenja građevinskog zemljišta i utvrđuje visinu doprinosa za uređivanje i korištenje građevinskog zemljišta;
- 8) uređuje i obezbeđuje korištenje poslovnog prostora kojim upravlja, utvrđuje visinu naknade za korištenje poslovnog prostora i vrši nadzor nad korištenjem poslovnog prostora, za vršenje poslova vezanih za korištenje, upravljanje i nadzor nad korištenjem poslovnog prostora, može osnovati posebnu organizaciju ili drugo pravno lice u skladu sa zakonom;
- 9) uređuje i obezbeđuje posebne uslove i organizaciju auto-taksi prevoza putnika;
- 10) osniva robne rezerve i utvrđuje njihov obim i strukturu, uz saglasnost nadležnog ministarstva, radi zadovoljavanja potreba lokalnog stanovništva;
- 11) stara se o izgradnji, rekonstrukciji, održavanju i korišćenju nekategorisanih i opštinskih puteva, kao i ulica i drugih javnih objekata od značaja za Grad;
- 12) stara se o zadovoljavanju potreba građana u oblasti prosветe (predškolsko vaspitanje i obrazovanje i osnovno i srednje obrazovanje i vaspitanje), naučnoistraživačke i inovacione delatnosti, kulture, zdravstvene i socijalne zaštite, dečije zaštite, sporta i fizičke kulture;
- 13) osniva ustanove u oblasti socijalne zaštite, prati i obezbeđuje njihovo funkcionisanje, daje dozvole za početak rada ustanova socijalne zaštite koje osnivaju druga pravna i fizička lica, utvrđuje ispunjenost uslova za pružanje usluga socijalne zaštite, utvrđuje normative i standarde za obavljanje delatnosti ustanova čiji je osnivač, donosi propise o pravima u socijalnoj zaštiti i obavlja poslove državnog staratelja;
- 14) organizuje vršenje poslova u vezi sa zaštitom kulturnih dobara od značaja za Grad i za nacionalne zajednice čiji pripadnici žive na teritoriji Grada, podstiče razvoj kulturnog i umetničkog stvaralaštva pripadnika svih nacionalnih zajednica na teritoriji Grada, obezbeđuje sredstva za finansiranje i sufinansiranje programa i projekata u oblasti kulture od značaja za Grad i za nacionalne zajednice čiji pripadnici žive na teritoriji Grada i stvara uslove za rad muzeja, biblioteka i drugih ustanova kulture čiji je osnivač;
- 15) uređuje i utvrđuje način korištenja i upravljanja izvorima, javnim bunarima i česmama, utvrđuje vodoprivredne uslove, izdaje vodoprivredne saglasnosti i vodoprivredne dozvole za objekte lokalnog značaja;
- 16) stara se i obezbeđuje uslove za očuvanje, korištenje i unapređenje područja sa prirodnim lekovitim svojstvima;
- 17) podstiče i stara se o razvoju turizma na svojoj teritoriji i utvrđuje visinu boravišne takse;
- 18) uređuje i organizuje vršenje poslova u vezi sa držanjem i zaštitom domaćih i egzotičnih životinja;
- 19) pomaže razvoj različitih oblika samopomoći i solidarnosti sa licima sa posebnim potrebama, kao i sa licima koja su suštinski u nejednakom položaju sa ostalim građanima i podstiče aktivnosti i pruža pomoć organizacijama invalida i drugim socijalno-humanitarnim organizacijama na svojoj teritoriji;
- 20) stara se o razvoju i unapređenju turizma, zanatstva, ugostiteljstva i trgovine, utvrđuje visinu boravišne takse, uređuje radno vreme kao i mesta na kojima se mogu obavljati određene delatnosti i druge uslove za njihov rad;
- 21) donosi i realizuje programe za podsticanje lokalnog ekonomskog razvoja, preduzima aktivnosti za održavanje postojećih i privlačenje novih investicija i unapređuje opšte uslove poslovanja;

- 22) stara se o zaštiti životne sredine, zaštiti od elementarnih i drugih nepogoda, zaštiti kulturnih dobara od značaja za Grad;
- 23) donosi odluku o organizovanju i funkcionisanju civilne zaštite i jedinica opšte namene;
- 24) stara se o zaštiti, uređenju i korišćenju poljoprivrednog zemljišta i sprovodi politiku ruralnog razvoja;
- 25) stara se o ostvarivanju, zaštiti i unapređenju ljudskih i manjinskih prava, rođnoj ravnopravnosti, usvaja strategije i posebne mere usmerene ka stvaranju jednakih mogućnosti ostvarivanja prava i otklanjanje neravnopravnosti;
- 26) stara se o javnom informisanju od lokalnog značaja i obezbeđuje uslove za javno informisanje na srpskom jeziku i ciriličnom pismu i bosanskom jeziku i latiničnom pismu;
- 27) utvrđuje jezike i pisma nacionalnih manjina koji su u službenoj upotrebi na teritoriji Grada i obezbeđuje njihovo ravnopravno korištenje u postupcima pred organima Grada, javnim preduzećima, ustanovama i organizacijama i službama čiji je osnivač Grad; obezbeđuje ispisivanje naziva mesta, reka, jezera i drugih geografskih naziva, naziva ulica i trgova, naziva organa Grada, saobraćajnih znakova, obaveštenja i upozorenja za javnost i drugih javnih natpisa na jeziku i pismu nacionalne manjine koji je u službenoj upotrebi u gradu, prema njegovoj tradiciji;
- 28) obrazuje i uređuje organizaciju i rad organa, organizacija i službi za potrebe Grada, organizuje službu pravne pomoći građanima i uređuje organizaciju i rad mirovnih veća;
- 29) obrazuje komunalnu policiju, obezbeđuje i organizuje vršenje poslova komunalne policije;
- 30) utvrđuje simbole Grada i njihovu upotrebu;
- 31) upravlja gradskom imovinom i utvrđuje stope izvornih prihoda, kao i visinu lokalnih taksi;
- 32) propisuje prekršaje za povrede gradskih propisa;
- 33) obrazuje inspekcijske službe i vrši inspekcijski nadzor nad izvršenjem propisa i drugih opštih akata iz nadležnosti Grada;
- 34) pomaže rad organizacija i udruženja građana;
- 35) uređuje i stvara uslove za brigu o mladima, utvrđuje akcione planove za sprovođenje Nacionalne strategije za mlade na svojoj teritoriji i stvara uslove za omladinsko organiziranje;
- 36) odobrava Plan odbrane Grada, kao sastavni deo Plana odbrane Republike Srbije;
- 37) sprovodi mere pripravnosti i preduzima druge mere potrebne za prelazak na organizaciju za rad u ratnom i vanrednom stanju i
- 38) obavlja i druge poslove od lokalnog značaja određene zakonom, kao i poslove od neposrednog interesa za građane, u skladu sa Ustavom, zakonom i ovim statutom.

Poslovi iz nadležnosti grada utvrđeni Ustavom i zakonom, bliže su određeni Jedinstvenim popisom poslova jedinica lokalne samouprave koji obezbeđuje ministarstvo nadležno za lokalnu samoupravu u skladu sa zakonom.

Javne službe Grada

Član 16.

Za ostvarivanje svojih prava i dužnosti i za zadovoljavanje potreba lokalnog stanovništva, Grad može osnivati preduzeća, ustanove i druge organizacije koje vrše javnu službu, u skladu sa zakonom i ovim statutom.

Skupština grada posebnom odlukom osniva preduzeća, ustanove i druge organizacije koje vrše javnu službu i ostvaruje prava osnivača, ako zakonom ili ovim statutom za vršenje pojedinih prava osnivača nije utvrđena nadležnost drugog organa Grada.

Imenovanje organa javnih službi Grada

Član 17.

Skupština grada imenuje i razrešava članove nadzornih odbora javnih preduzeća, direktore javnih preduzeća, u skladu sa zakonom.

Skupština grada imenuje direktore ustanova, organizacija i službi čiji je osnivač, na osnovu prethodno sprovedenog javnog konkursa.

Skupština grada imenuje i razrešava direktore ustanova, organizacija i službi čiji je osnivač, članove upravnog i nadzornog odbora, u skladu sa osnivačkim aktom i Statutom.

Javnost rada ustanova, organizacija i službi čiji je osnivač grad Novi Pazar regulisće se osnivačkim aktom i Statutom.

Sastav organa javnih službi Grada

Član 18.

Prilikom imenovanja članova nadzornih odbora javnih preduzeća i članova upravnih i nadzornih odbora ustanova, organizacija i službi, čiji je osnivač Grad, organi koji odlučuju o imenovanju obezbediće najmanje 30 odsto predstavnika manje zastupljenog pola u ovim telima.

Prilikom imenovanja članova nadzornih odbora javnih preduzeća i članova upravnih i nadzornih odbora ustanova organizacija i službi čiji je osnivač Grad, a naročito onih javnih preduzeća, ustanova, organizacija i službi koje su od značaja za ostvarivanja prava nacionalnih manjina, Grad je dužan da vodi računa o nacionalnom sastavu stanovništva Grada i odgovarajućoj zastupljenosti nacionalnih manjina u ovim organima.

Postupak imenovanja direktora javne službe

Član 19.

Skupština grada imenuje i razrešava direktore javnih preduzeća, ustanova, organizacija i službi čiji je osnivač ili većinski vlasnik grad Novi Pazar.

Do imenovanja direktora javnih preduzeća, ustanova, organizacija i službi Skupština grada, u skladu sa Zakonom, može imenovati vršioca dužnosti direktora.

Saglasnost na program poslovanja javne službe
Član 20.

Preduzeća, ustanove i druge organizacije čiji je osnivač ili većinski vlasnik Grad dužni su da Skupštini grada dostavljaju na saglasnost godišnji, odnosno revidirani trogodišnji program poslovanja.

Podnošenje Skupštini grada izveštaja o radu javnih službi
Član 21.

Preduzeća, ustanove i druge organizacije koje vrše javnu službu dužne su da, najmanje jednom godišnje podnose Skupštini grada izveštaj o svom radu, najkasnije do 30. aprila tekuće godine za prethodnu godinu.

Praćenje realizacije godišnjeg, odnosno trogodišnjeg programa poslovanja
Član 22.

Javno preduzeće čiji je osnivač Grad dužno je da Gradskom veću dostavi tromesečni izveštaj o realizaciji godišnjeg, odnosno trogodišnjeg programa poslovanja.

Izveštaj se dostavlja u roku od 30 dana od dana isteka tromesečja.

Obrasce izveštaja iz stava 1. ovog člana propisuje ministar nadležan za poslove privrede.

Poveravanje poslova
pravnom ili fizičkom licu
Član 23.

Grad može ugovorom, na načelima konkurenциje, javnosti, ekonomičnosti, efikasnosti i zaštite životne sredine, poveriti pravnom ili fizičkom licu obavljanje pojedinih poslova iz svoje nadležnosti.

Poveravanje poslova iz stava 1. ovog člana uređuje se odlukom Skupštine grada.

III. FINANSIRANJE POSLOVA GRADA

Sredstva za obavljanje poslova
i izvori sredstava
Član 24.

Za obavljanje poslova Grada utvrđenih Ustavom i zakonom, kao i za obavljanje zakonom poverenih poslova iz okvira prava i dužnosti Republike, Gradu pripadaju prihodi i primanja utvrđeni zakonom.

Poslovi Grada finansiraju se iz izvornih i ustupljenih prihoda, transfera, primanja po osnovu zaduživanja i drugih prihoda i primanja utvrđenih zakonom.

Nenamenski karakter sredstava
Član 25.

Svi prihodi Grada su opšti prihod budžeta i mogu se koristiti za bilo koju namenu, osim onih prihoda čiji je namenski karakter utvrđen zakonom.

Budžet i završni račun
Član 26.

Skupština grada donosi budžet Grada za svaku kalendarsku godinu, u kojem se iskazuju svi prihodi i primanja, zaduživanja i druge finansijske transakcije, rashodi i drugi izdaci, u skladu sa zakonom koji uređuje budžetski sistem.

Po isteku godine za koju je budžet donet sastavlja se završni račun o izvršenju budžeta Grada.

Odgovornost za izvršenje budžeta
i izveštavanje
Član 27.

Za izvršenje budžeta Grada, gradonačelnik odgovara Skupštini grada.

Gradska uprava za izvorne i poverene poslove obavezna je da redovno prati izvršenje budžeta i po potrebi, a najmanje dva puta godišnje informiše gradonačelnika, a obavezno u roku od 15 dana po isteku šestomesečnog, odnosno devetomesečnog perioda.

Gradonačelnik, u roku od 15 dana od dana dostavljanja izveštaja iz stava 2. ovog člana, usvaja i dostavlja izveštaj Skupštini grada.

Samodoprinos
Član 28.

Za zadovoljavanje potreba građana u Gradu ili njegovom delu sredstva se mogu prikupljati samodoprinosom.

Odluku o uvođenju samodoprinosa donose građani referendumom, u skladu sa zakonom kojim je uređeno neposredno izjašnjavanje građana i ovim statutom.

Utvrđivanje predloga odluke
Član 29.

Predlog odluke o uvođenju samodoprinosa utvrđuje Skupština grada.

Inicijativu za donošenje odluke iz stava 1. ovog člana može podneti najmanje jedna trećina odbornika Skupštine grada i građani putem građanske inicijative.

Uz inicijativu se podnosi i program kojim se utvrđuju izvori, namena i način obezbeđivanja ukupnih finansijskih sredstava za realizaciju projekta koji je predmet odluke.

Po primljenoj urednoj inicijativi, Skupština grada odlučuje o pokretanju postupka za uvođenje samodoprinosa većinom glasova od ukupnog broja odbornika.

Ako Skupština grada prihvati inicijativu za uvođenje samodoprinosa, donosi zaključak kojim istovremeno određuje rok za pripremu nacrta odluke o uvođenju samodoprinosa i rok i način organizovanja javne rasprave.

Predlog odluke o uvođenju samodoprinosa Skupština grada utvrđuje većinom glasova od ukupnog broja odbornika.

**Donošenje odluke
o uvođenju samodoprinosa
Član 30.**

Odluku o uvođenju samodoprinosa donose građani koji imaju izborno pravo i prebivalište na području na kojem se sredstva prikupljaju.

Odluku iz stava 1. ovog člana donose i građani koji nemaju izborno pravo i prebivalište na području na kojem se sredstva prikupljaju, ako na tom području imaju nepokretnu imovinu, a sredstvima samodoprinosa se poboljšavaju uslovi korišćenja te imovine.

Odluka se smatra donetom kada se za nju izjasni većina od ukupnog broja građana iz st. 1. i 2. ovog člana.

**Objavljivanje odluke
o uvođenju samodoprinosa
Član 31.**

Odluka o uvođenju samodoprinosa se objavljuje na način na koji se objavljuju akti Grada.

**Namenski karakter
sredstava samodoprinosa
Član 32.**

Novčana sredstva koja se prikupljaju na osnovu odluke o samodoprinosu prihod su budžeta i strogo su namenskog karaktera.

IV. ORGANI GRADA

**Organi Grada
Član 33.**

Organi Grada su: Skupština grada, gradonačelnik, Gradsko veće i Gradska uprava.

U skladu sa zakonom kojim se uređuje pravobranilaštvo, organ Grada je i Gradsko pravobranilaštvo.

**Prezumpcija nadležnosti
Član 34.**

Poslove Grada vrše organi Grada u okviru svoje nadležnosti utvrđene zakonom i ovim statutom.

Ako zakonom ili drugim propisom nije utvrđeno koji organ je nadležan za obavljanje poslova iz nadležnosti Grada, sve poslove koji se odnose na uređivanje odnosa iz nadležnosti Grada vrši Skupština grada, a poslove koji su po svojoj prirodi izvršni, vrši gradonačelnik.

Ako se prema prirodi posla ne može utvrditi nadležnost u skladu sa stavom 2. ovog člana, nadležna je Skupština grada.

1. Skupština grada

Položaj Skupštine grada Član 35.

Skupština grada je najviši organ Grada koji vrši osnovne funkcije lokalne vlasti, utvrđene Ustavom, zakonom i ovim statutom.

Sastav Skupštine grada Član 36.

Skupštinu grada čine odbornici koje biraju građani na neposrednim izborima, tajnim glasanjem, u skladu sa zakonom i ovim statutom.

Sazivanje konstitutivne sednice Član 37.

Sednicu novog saziva Skupštine grada saziva predsednik Skupštine grada prethodnog saziva, u roku od 15 dana od dana objavlјivanja rezultata izbora.

Ukoliko predsednik Skupštine grada iz prethodnog saziva ne sazove sednicu novog saziva u roku iz stava 1. ovog člana, sednicu novog saziva sazvaće najstariji kandidat za odbornika novog saziva u roku od 15 dana od isteka roka iz stava 1. ovog člana.

Sednicom predsedava najstariji kandidat za odbornika novog saziva do izbora predsednika Skupštine grada.

Konstituisanje Skupštine grada Član 38.

Skupština grada se smatra konstituisanom izborom predsednika Skupštine grada i postavljenjem sekretara Skupštine grada.

Broj odbornika Član 39.

Skupština grada ima 47 odbornika.

Mandat
Član 40.

Odbornici se biraju na četiri godine.

Odborniku počinje i prestaje odbornički mandat pod uslovima i na način utvrđen zakonom.

Zakletva
Član 41.

Izabrani odbornici polažu zakletvu koja glasi: „Zaklinjem se da će se u radu Skupštine grada Novog Pazar pridržavati Ustava Republike Srbije, zakona i Statuta grada Novog Pazara, i da će časno i nepristrasno vršiti dužnost odbornika, rukovodeći se interesima građana.“

Nespojivost funkcija
Član 42.

Odbornik ne može biti zaposleni u Gradskoj upravi i lice koje imenuje, odnosno postavlja Skupština grada u organima Grada, preduzećima i ustanovama čiji je osnivač.

Ako zaposleni u Gradskoj upravi bude izabran za odbornika, prava i obaveze po osnovu rada miruju mu dok traje njegov odbornički mandat.

Danom potvrđivanja odborničkog mandata licima koja je imenovala, odnosno postavila Skupština grada prestaje funkcija na koju su imenovana, odnosno postavljena.

Imunitet odbornika
Član 43.

Odbornik ne može biti pozvan na krivičnu odgovornost, pritvoren ili kažnen zbog iznetog mišljenja ili davanja glasa na sednici Skupštine grada i radnih tela.

Prava i dužnosti odbornika
Član 44.

Pravo je i dužnost odbornika da učestvuje u radu Skupštine grada i njenih radnih tela, predlaže Skupštini grada raspravu o određenim pitanjima, predlaže radnom telu Skupštine grada da organizuje javno slušanje o predlozima propisa i odluka o kojima odlučuje Skupština grada, podnosi predloge odluka i drugih akata iz nadležnosti Skupštine grada i daje amandmane na predloge propisa, postavlja pitanja vezana za rad organa Grada i učestvuje u drugim aktivnostima Skupštine grada.

Pravo je odbornika da bude redovno obaveštavan o pitanjima od uticaja na vršenje odborničke dužnosti, da na lični zahtev dobije od organa i službi Grada podatke koji su mu potrebni za rad, kao i stručnu pomoć u pripremanju predloga za Skupštinu grada.

Za blagovremeno dostavljanje obaveštenja, traženih podataka, spisa i uputstava odgovoran je sekretar Skupštine grada, a načelnik uprave za odgovarajuću oblast kada se obaveštenje, traženi podatak, spis i uputstvo odnose na delokrug i rad te uprave.

Odbornik ima pravo na zaštitu mandata, uključujući i sudske zaštitu, koja se ostvaruje shodnom primenom zakona kojim se uređuje zaštita izbornog prava u izbornom postupku.

Odbornik ima pravo da se obraća Skupštini grada na jednom od jezika koji je u službenoj upotrebi na teritoriji Grada.

Prava i dužnosti odbornika bliže se određuju poslovnikom Skupštine grada.

Naknada i druga primanja odbornika

Član 45.

Pravo odbornika na izgubljenu zaradu, putne troškove za dolazak i odlazak na sednicu Skupštine grada i njenih radnih tela, dnevnice i na naknadu drugih troškova vezanih za vršenje odborničke funkcije uređuje se posebnom odlukom Skupštine grada.

Nadležnost Skupštine grada

Član 46.

Skupština grada, u skladu sa zakonom:

- 1) donosi Statut grada i poslovnik Skupštine grada;
- 2) donosi budžet i usvaja završni račun budžeta;
- 3) usvaja Kadrovski plan;
- 4) utvrđuje stope izvornih prihoda Grada, kao i način i merila za određivanje visine lokalnih taksi i naknada;
- 5) donosi plan razvoja Grada, planske dokumente javnih politika, srednjoročne planove i druge planske dokumente, u skladu sa zakonom;
- 6) donosi prostorni i urbanistički plan Grada i programe uređivanja građevinskog zemljišta;
- 7) donosi propise i druge opšte akte iz nadležnosti Grada;
- 8) raspisuje gradski referendum i referendum na delu teritorije Grada, izjašnjava se o predlozima sadržanim u građanskoj inicijativi i utvrđuje predlog odluke o samodoprinosu;
- 9) bira i razrešava predsednika Skupštine i zamenika predsednika Skupštine;
- 10) postavlja i razrešava sekretara i zamenika sekretara Skupštine;
- 11) bira i razrešava gradonačelnika i, na predlog gradonačelnika, bira zamenika gradonačelnika i članove Gradskog veća;
- 12) postavlja i razrešava Gradskog pravobranica Grada Novog Pazara kao i njegove zamenike
- 13) imenuje i razrešava glavnog urbanistu;
- 14) bira i razrešava lokalnog ombudsmana;
- 15) imenuje Izbornu komisiju za sprovođenje izbora za odbornike Skupštine grada, u skladu sa zakonom;
- 16) obrazuje i uređuje organizaciju i rad organizacija i službi za potrebe Grada;

- 17) osniva javna preduzeća i društva kapitala za obavljanje delatnosti od opšteg interesa u skladu sa zakonom i ovim statutom, daje saglasnost na zakonom određene opšte i druge pravne akte i radnje javnog preduzeća, odnosno društva kapitala, radi zaštite opšteg interesa;
- 18) osniva ustanove i organizacije u oblasti predškolskog obrazovanja i vaspitanja, osnovnog obrazovanja i kulture od značaja za grad i za pripadnike svih nacionalnih zajednica, socijalne zaštite, zdravstvene zaštite, fizičke kulture, sporta, omladine, dečje zaštite i turizma, prati i obezbeđuje njihovo funkcionisanje;
- 19) imenuje i razrešava nadzorni odbor i direktora javnog preduzeća čiji je osnivač, daje saglasnost na statut javnog preduzeća i vrši druga prava osnivača u skladu sa zakonom i osnivačkim aktom;
- 20) imenuje i razrešava upravni odbor, nadzorni odbor i direktora ustanove, organizacije i službe čiji je osnivač i daje saglasnost na njihove statute u skladu sa zakonom;
- 21) imenuje članove školskih odbora;
- 22) uređuje uslove i način obavljanja komunalnih delatnosti, prava i obaveze korisnika komunalnih usluga, obim i kvalitet komunalnih usluga i način vršenja nadzora nad obavljanjem komunalnih delatnosti, osniva javna preduzeća za obavljanje komunalne delatnosti, odnosno poverava obavljanje tih delatnosti društvu kapitala ili preduzetniku, propisuje opšte uslove održavanja komunalnog reda i mere za njihovo sprovođenje;
- 23) donosi godišnje i srednjoročne programe uređivanja građevinskog zemljišta; odlučuje o otuđenju građevinskog zemljišta u skladu sa zakonom i propisom Grada;
- 24) donosi lokalnu stambenu strategiju u skladu sa Nacionalnom stambenom strategijom, akcioni plan za njeno sprovođenje i programe stambene podrške, može osnovati javnu stambenu agenciju u skladu sa zakonom, kao i pravno lice za obavljanje poslova od javnog interesa u oblasti stanovanja;
- 25) uređuje korišćenje poslovnog prostora koji je u javnoj svojini Grada, uređuje visinu zakupnine poslovnog prostora i vrši druge poslove u vezi sa korišćenjem poslovnog prostora, u skladu sa zakonom i drugim aktima Grada;
- 26) uređuje kriterijume i postupak davanja stanova u zakup i njihove kupovine;
- 27) propisuje visinu zakupnine za korišćenje stambenih zgrada, stanova i garaža u javnoj svojini Grada;
- 28) bliže uređuje korišćenje, održavanje i upravljanje stvarima u javnoj svojini Grada;
- 29) uređuje način korišćenja prevoznih sredstava u javnoj svojini Grada;
- 30) uređuje bliže uslove za obavljanje taksi prevoza putnika;
- 31) donosi programe korišćenja i zaštite prirodnih vrednosti i programe zaštite životne sredine, odnosno lokalne akcione i sanacione planove, u skladu sa strateškim dokumentima i interesima i specifičnostima Grada i utvrđuje posebnu naknadu za zaštitu i unapređenje životne sredine;
- 32) donosi godišnji program zaštite, uređenja i korišćenja poljoprivrednog zemljišta, utvrđuje protiverozione mere i njihovo sprovođenje, odlučuje o privođenju pašnjaka drugoj kulturi;
- 33) donosi program razvoja turizma u skladu sa Strategijom; utvrđuje visinu boravišne takse na teritoriji Grada;
- 34) donosi lokalni akcioni plan za borbu protiv korupcije na nivou Grada i obrazuje stalno radno telo za praćenje sprovođenja lokalnog akcionog plana;

- 35) donosi program kontrole i smanjenja populacije napuštenih pasa i mačaka, uređuje držanje i zaštitu domaćih životinja i kućnih ljubimaca, u skladu sa zakonom;
- 36) donosi operativni plan za vode II reda, određuje mesto i način korišćenja vode za rekreaciju, uključujući i kupanje;
- 37) donosi akcioni plan za sprovođenje Nacionalne strategije za mlade na teritoriji Grada, može osnovati kancelariju za mlade;
- 38) donosi program i plan energetske efikasnosti;
- 39) odlučuje o pribavljanju i otuđenju nepokretnosti u javnoj svojini Grada, zasnivanju hipoteke na nepokretnostima u javnoj svojini Grada, kao i o prenosu prava svojine na drugog nosioca prava javne svojine;
- 40) odlučuje o ulaganju prava i stvari u javnoj svojini Grada u kapital javnog preduzeća i društva kapitala čiji je osnivač, u skladu sa zakonom, uz prethodno izrađenu studiju opravdanosti u slučaju kada se ulaganje vrši u društvo kapitala, a koju je dužno da izradi javno (komunalno) preduzeće;
- 41) odlučuje o prenosu prava korišćenja na stvarima u svojini Grada, ustanovama, javnim agencijama i drugim organizacijama čiji je osnivač Grad;
- 42) odlučuje o prenosu prava javne svojine na nepokretnosti, na drugog nosioca prava javne svojine uključujući i razmenu;
- 43) odlučuje o otuđenju nepokretnosti iz javne svojine na kojima mesne zajednice, ustanove, javne agencije i druge organizacije imaju pravo korištenja, nezavisno od volje nosioca prava korištenja na toj nepokretnosti;
- 44) odlučuje o oduzimanju nepokretnosti u javnoj svojini Grada, na kojima pravo korištenja imaju mesne zajednice, ustanove i javne agencije, a koje nisu u funkciji ostvarivanja delatnosti nosioca prava korištenja na toj stvari, kao i ako se stvari koriste suprotno zakonu, drugom propisu ili prirodi i nameni nepokretnosti, i u drugim slučajevima u skladu sa zakonom;
- 45) odlučuje o davanju na korištenje komunalne mreže;
- 46) odlučuje o davanju koncesije kada su javna tela i predmet koncesije u nadležnosti Grada, daje saglasnost na koncesioni akt;
- 47) daje saglasnost i usvaja predlog projekta javno-privatnog partnerstva, daje saglasnost na nacrt javnog ugovora u projektu javno-privatnog partnerstva i daje ovlašćenje gradonačelniku da potpiše javni ugovor u ime Grada;
- 48) obrazuje robne rezerve i utvrđuje njihov obim i strukturu;
- 49) utvrđuje gradske takse i druge lokalne prihode koji Gradu pripadaju po zakonu;
- 50) donosi odluku o utvrđivanju doprinosa za uređivanje i korištenje građevinskog zemljišta;
- 51) utvrđuje naknadu za komunalne usluge i daje saglasnost na odluku o promeni cene komunalnih usluga, u skladu sa zakonom;
- 52) utvrđuje kriterijume i postupak za regresiranje troškova boravka u predškolskoj ustanovi za decu iz materijalno ugroženih porodica;
- 53) donosi akt o javnom zaduživanju Grada, u skladu sa zakonom kojim se uređuje javni dug;
- 54) propisuje radno vreme ugostiteljskih, trgovinskih i zanatskih objekata;
- 55) daje mišljenje o republičkom i regionalnom prostornom planu;
- 56) osniva stalna i povremena radna tela za razmatranje pitanja iz njene nadležnosti;
- 57) odlučuje o saradnji i udruživanju sa gradovima i opštinama u zemlji i sa teritorijalnim zajednicama i jedinicama lokalne samouprave drugih država, udruženjima i nevladinim organizacijama;

- 58) podnosi inicijativu za pokretanje postupka osnivanja, ukidanja ili promene teritorije Grada;
- 59) predlaže Vladi Republike Srbije utvrđivanje javnog interesa za eksproprijaciju u korist Grada;
- 60) daje mišljenje o zakonima kojima se uređuju pitanja od interesa za lokalnu samoupravu;
- 61) informiše javnost o svom radu;
- 62) pokreće postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti zakona ili drugog opštег akta Republike Srbije kojim se povređuje pravo na lokalnu samoupravu;
- 63) organizuje službu pravne pomoći građanima;
- 64) uređuje organizaciju i rad mirovnih veća;
- 65) utvrđuje praznik Grada;
- 66) daje saglasnost na upotrebu imena, grba i drugog obeležja Grada;
- 67) uređuje postupak, uslove i kriterijume za dodeljivanje javnih priznanja i počasnih zvanja koje dodeljuje Grad i odlučuje o dodeli javnih priznanja i počasnih zvanja;
- 68) odlučuje o nazivima ulica, trgova, gradskih četvrti, zaselaka i drugih delova naseljenih mesta;
- 69) razmatra i usvaja godišnje izveštaje o radu javnih preduzeća, ustanova i drugih javih službi čiji je osnivač ili većinski vlasnik Grad;
- 70) razmatra izveštaje Saveta za međunarodne odnose;
- 71) razmatra izveštaj o radu lokalnog ombudsmana;
- 72) razmatra godišnji izveštaj glavnog urbaniste o stanju u prostoru;
- 73) usvaja Etički kodeks ponašanja funkcionera (u daljem tekstu: Etički kodeks);
- 74) donosi mere i usvaja preporuke za unapređenje ljudskih i manjinskih prava;
- 75) Radi osiguranja zaštite opštег interesa u javnom preduzeću daje saglasnost na:
 1. davanje garancija, avala, jemstava, zaloga i drugih sredstava obezbeđenja za poslove koji nisu iz okvira delatnosti od opštег interesa;
 2. tarifu (odluku o cenama, tarifni sistem i dr.) osim ako drugim zakonom nije predviđeno da tu saglasnost daje drugi državni organ;
 3. raspolaganje (pribavljanje i otuđenje) sredstvima u javnoj svojini koja su preneta u svojinu javnog preduzeća, velike vrednosti, koja je u neposrednoj funkciji obavljanja delatnosti od opštег interesa, utvrđenih osnivačkim aktom;
 4. akt o opštим uslovima za isporuku proizvoda i usluga;
 5. ulaganje kapitala;
 6. statusne promene;
 7. akt o proceni vrednosti kapitala, kao i na program i odluku o svojinskoj transformaciji;
- 76) druge odluke, u skladu sa zakonom kojim se određuje obavljanje delatnosti od opštег interesa i osnivačkim aktom.
- 77) obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i ovim statutom.

Kvorum za rad i odlučivanje

Član 47.

Skupština grada odlučuje ako sednici prisustvuje većina od ukupnog broja odbornika.

Skupština grada odlučuje većinom glasova prisutnih odbornika, ukoliko zakonom ili ovim statutom nije drugčije određeno.

Skupština grada većinom glasova od ukupnog broja odbornika:

- 1) odlučuje o predlogu za promenu Statuta i donosi Statut Grada;
- 2) donosi Poslovnik Skupštine;
- 3) donosi budžet i usvaja završni račun budžeta;
- 4) donosi plan razvoja Grada i strategije kojima se utvrđuju pravci delovanja Grada u određenoj oblasti;
- 5) donosi prostorni plan;
- 6) donosi urbanističke planove;
- 7) odlučuje o javnom zaduživanju Grada;
- 8) bira i razrešava predsednika Skupštine i zamenika predsednika Skupštine
- 9) bira i razrešava gradonačelnika, zamenika gradonačelnika i članove Gradskog veća;
- 10) bira i razrešava Gradskog ombudsmana;
- 11) odlučuje o saradnji i udruživanju sa drugim jedinicama lokalne samouprave i o saradnji sa jedinicama lokalne samouprave u drugim državama;
- 12) odlučuje o obrazovanju, području za koje se obrazuje, promeni područja i ukidanju mesnih zajednica i drugih oblika mesne samouprave;
- 13) odlučuje o nazivima ulica, trgova, gradskih četvrti, zaselaka i drugih delova naseljenih mesta;
- 14) utvrđuje praznik Grada;
- 15) odlučuje o dodeli zvanja „počasni građanin“ Grada;
- 16) donosi odluku o delokrugu, sastavu, izboru članova i načinu rada Saveta za međunarodne odnose;
- 17) usvaja Etički kodeks i
- 18) odlučuje i u drugim slučajevima utvrđenim zakonom i ovim statutom.

Sazivanje

Član 48.

Sednicu Skupštine grada saziva predsednik Skupštine grada, po potrebi, a najmanje jednom u tri meseca.

Predsednik Skupštine grada je dužan da sednicu zakaže na zahtev gradonačelnika, Gradskog veća ili jedne trećine odbornika, u roku od sedam dana od dana podnošenja zahteva, tako da dan održavanja sednice bude najkasnije u roku od 15 dana od dana podnošenja zahteva.

U situacijama koje opravdavaju hitnost u sazivanju sednice, predsednik Skupštine grada može zakazati sednicu u roku koji nije kraći od 24 časa od prijema zahteva.

Zahtev za sazivanje sednice iz stava 3. ovog člana mora da sadrži razloge koji opravdavaju hitnost sazivanja, kao i obrazloženje posledica koje bi nastupile njenim nesazivanjem.

Minimalan rok za sazivanje sednice Skupštine grada iz stava 3. ovog člana, ne odnosi se na sazivanje sednice Skupštine grada u uslovima proglašene vanredne situacije.

Ako predsednik Skupštine grada ne zakaže sednicu u roku iz stava 2. ovog člana, sednicu može zakazati podnositac zahteva, a predsedava odbornik koga odredi podnositac zahteva.

Predsednik Skupštine grada može odložiti sednicu koju je sazvao samo u slučaju kada ne postoji kvorum potreban za rad, a u drugim slučajevima o odlaganju sednice odlučuje Skupština grada.

Javnost rada

Član 49.

Sednice Skupštine grada su javne.

Sazivanje, dostava materijala za sednicu kao i celokupan rad Skupštine grada može se organizovati elektronski, ukoliko su za to ispunjeni odgovarajući uslovi.

Poslovnikom o radu Skupštine grada bliže će se urediti pitanja iz stava 1. i 2. ovog člana.

Za javnost rada Skupštine grada odgovoran je predsednik Skupštine grada.

Pozivi i materijal za sednice Skupštine grada dostavljaju se sredstvima informisanja radi upoznavanja javnosti.

Sednicama Skupštine grada mogu prisustvovati predstavnici sredstava javnog informisanja, ovlašćeni predstavnici predлагаča, kao i druga zainteresovana lica, u skladu sa poslovnikom Skupštine grada.

U slučaju da ne postoji mogućnost da svi zainteresovani prisustvuju sednici Skupštine, predsednik Skupštine će odlučiti kome će omogućiti prisustvo sednici polazeći od redosleda prijavljivanja i interesa prijavljenih za tačke na dnevnom redu.

Skupština grada može odlučiti da sednica Skupštine ne bude javna iz razloga bezbednosti i drugih razloga utvrđenih zakonom.

Radna tela Skupštine grada

Član 50.

Skupština grada osniva stalna i povremena radna tela za razmatranje pitanja iz svoje nadležnosti.

Kao stalna radna tela osnivaju se: stručna radna tela, saveti i komisije.

Skupština može osnovati najviše 40 stalnih radnih tela.

Radna tela daju mišljenje na predloge propisa i odluka koje donosi Skupština grada i obavljaju druge poslove utvrđene ovim statutom i poslovnikom Skupštine grada.

Poslovnikom Skupštine grada utvrđuju se broj i zadaci stalnih radnih tela, izbor, prava i dužnosti predsednika i članova stalnih radnih tela, kao i druga pitanja od značaja za rad stalnih radnih tela.

Aktom o obrazovanju povremenog radnog tela utvrđuju se njegov naziv i oblast za koju se osniva, zadaci radnog tela, broj članova radnog tela, rok za izvršenje zadataka, prava i dužnosti predsednika i članova radnog tela i druga pitanja od značaja za rad radnog tela.

Uslove za rad radnih tela i obavljanje stručnih i administrativno-tehničkih poslova obezbeđuje gradska uprava za izvorne i poverene poslove.

Akt o formiranju radnog tela obavezno sadrži pravni osnov i obrazloženje prema kome bi se moglo utvrditi da li se delokrug poslova, odnosno ciljevi i zadaci radnog tela preklapaju sa nadležnostima već postojećih organa Grada Novog Pazara, kao i eventualno obrazloženu potrebu za novčanom nadoknadom koja pripada članovima radnog tela.

Javno slušanje
Član 51.

Radno telo može organizovati javno slušanje o predlozima odluka i drugih propisa o kojima odlučuje Skupština grada.

Organizovanje i sprovođenje javnog slušanja, kao i obaveštavanje predsednika Skupštine grada i javnosti o iznetim mišljenjima i stavovima na javnom slušanju, bliže se uređuju Poslovnikom Skupštine grada.

Predsednik Skupštine
Član 52.

Skupština grada ima predsednika Skupštine.

Predsednik Skupštine organizuje rad Skupštine grada, saziva i predsedava njenim sednicama, ostvaruje saradnju sa gradonačelnikom i gradskim većem, stara se o ostvarivanju javnosti rada, potpisuje akta koja Skupština grada donosi i obavlja druge poslove utvrđene zakonom i ovim statutom.

Predsednik Skupštine može biti na stalnom radu u Gradu.

Izbor predsednika Skupštine
Član 53.

Predsednik Skupštine se bira iz reda odbornika, na predlog najmanje trećine odbornika, na vreme od četiri godine, tajnim glasanjem, većinom glasova od ukupnog broja odbornika Skupštine grada.

Odbornik može da učestvuje u predlaganju samo jednog kandidata.

Ako je predloženo više kandidata, a nijedan od predloženih kandidata ne dobije potrebnu većinu glasova, ponavlja se postupak kandidovanja i izbora.

Razrešenje predsednika Skupštine
Član 54.

Predsednik Skupštine može biti razrešen pre isteka mandata:

- 1) na lični zahtev,
- 2) na predlog najmanje trećine odbornika.

Predlog se podnosi u pisanoj formi i mora biti obrazložen.

Razrešenje se vrši na način i po postupku koji je predviđen za njegov izbor.

Zamenik predsednika Skupštine
Član 55.

Predsednik Skupštine ima zamenika koji ga zamenjuje u slučaju njegove odsutnosti i sprečenosti da obavlja svoju dužnost.

Zamenik predsednika Skupštine bira se i razrešava na isti način kao i predsednik Skupštine.

Ako zameniku predsednika Skupštine miruju prava iz radnog odnosa usled izbora na tu funkciju, zamenik predsednika Skupštine može biti na stalnom radu u Gradu.

Sekretar Skupštine
Član 56.

Skupština grada ima sekretara koji se stara o obavljanju stručnih poslova u vezi sa sazivanjem i održavanjem sednica Skupštine i njenih radnih tela i rukovodi administrativnim poslovima vezanim za njihov rad.

Sekretar Skupštine se postavlja na četiri godine, na predlog predsednika Skupštine, i može biti ponovo postavljen.

Za sekretara Skupštine grada može biti postavljeno lice koje ima stečeno visoko obrazovanje iz naučne oblasti pravne nauke na osnovnim akademskim studijama u obimu od najmanje 240 ESPB bodova, master akademskim studijama, specijalističkim akademskim studijama, specijalističkim strukovnim studijama, odnosno na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine ili specijalističkim studijama na fakultetu, sa položenim stručnim ispitom za rad u organima uprave i radnim iskustvom od najmanje tri godine.

Skupština grada može, na obrazložen predlog predsednika Skupštine, razrešiti sekretara i pre isteka mandata.

Sekretar ima zamenika koji ga zamenjuje u slučaju njegove odsutnosti.

Zamenik sekretara Skupštine postavlja se i razrešava na isti način i pod istim uslovima kao i sekretar.

Sekretar Skupštine je odgovoran za blagovremeno dostavljanje podataka, spisa i isprava, kada to zahteva nadležni organ Republike koji vrši nadzor nad radom i aktima Skupštine grada.

Poslovnik Skupštine
Član 57.

Način pripreme, vođenje i rad sednice Skupštine grada i njenih radnih tela i druga pitanja vezana za njihov rad uređuju se poslovnikom Skupštine.

Poslovnik donosi Skupština grada većinom od ukupnog broja odbornika.

Član 58.

Izbor, prava i dužnosti predsednika i članova gradske izborne komisije za sprovođenje izbora za odbornike skupštine grada utvrđuju se Poslovnikom o radu skupštine grada.

2. Izvršni organi Grada

Izvršni organi Član 59.

Izvršni organi Grada su gradonačelnik i gradsko veće.

a) Gradonačelnik

Izbor gradonačelnika i zamenika gradonačelnika Član 60.

Gradonačelnika bira Skupština grada, iz reda odbornika, na vreme od četiri godine, tajnim glasanjem, većinom glasova od ukupnog broja odbornika Skupštine grada.

Gradonačelnik ima zamenika koji ga zamenjuje u slučaju njegove odsutnosti i sprečenosti da obavlja svoju dužnost.

Predsednik Skupštine grada predlaže kandidata za gradonačelnika.

Kandidat za gradonačelnika predlaže kandidata za zamenika gradonačelnika iz reda odbornika, koga bira Skupština grada na isti način kao Gradonačelnika.

Nespojivost funkcija Član 61.

Gradonačelniku i zameniku gradonačelnika izborom na ove funkcije prestaje mandat odbornika u Skupštini grada.

Gradonačelnik i zamenik gradonačelnika na stalnom su radu u Gradu.

Nadležnost Član 62.

Gradonačelnik:

- 1) predstavlja i zastupa Grad;
- 2) predlaže način rešavanja pitanja o kojima odlučuje Skupština grada;
- 3) naredbodavac je za izvršenje budžeta;
- 4) osniva gradsku službu za inspekciju korišćenja budžetskih sredstava i službu za internu reviziju Grada;
- 5) osniva budžetski fond i utvrđuje program korišćenja sredstava budžetskog fonda, u skladu sa zakonom;
- 6) daje saglasnost na opšte akte kojima se uređuju broj i struktura zaposlenih u ustanovama koje se finansiraju iz budžeta Grada i na broj i strukturu zaposlenih i drugih lica koja se angažuju na ostvarivanju programa ili dela programa korisnika budžeta Grada;
- 7) usmerava i usklađuje rad gradskih uprava obrazovanih za pojedine oblasti;
- 8) predstavlja Gradsko veće, saziva i vodi njegove sednice;

- 9) donosi pojedinačne akte za koje je ovlašćen zakonom, ovim statutom ili odlukom Skupštine grada;
- 10) daje prethodnu saglasnost nosiocima prava korišćenja na stvarima u javnoj svojini Grada (mesnim zajednicama, javnim preduzećima, ustanovama i drugim organizacijama) za davanje u zakup tih stvari;
- 11) zaključuje ugovore u ime Grada, na osnovu ovlašćenja iz zakona, statuta i odluka Skupštine grada;
- 12) u ime Grada zaključuje kolektivne ugovore za organe i za preduzeća, ustanove i druge javne službe čiji je osnivač Grad;
- 13) odlučuje o organizovanju i sprovođenju javnih radova;
- 14) zaključuje ugovor o donaciji od fizičkog ili pravnog lica;
- 15) komandant je Gradskog štaba za vanredne situacije po položaju, donosi odluku o proglašenju i o ukidanju vanredne situacije na predlog Gradskog štaba za vanredne situacije;
- 16) donosi odluku o proglašenju dana žalosti u Gradu;
- 17) usvaja izveštaje o izvršenju budžeta Grada i dostavlja ih Skupštini grada;
- 18) informiše javnost o svom radu;
- 19) podnosi žalbu Ustavnom суду Republike Srbije ako se pojedinačnim aktom ili radnjom državnog organa ili organa Grada onemogućava vršenje nadležnosti Grada;
- 20) obrazuje stručna savetodavna radna tela za pojedine poslove iz svoje nadležnosti;
- 21) postavlja i razrešava pomoćnike gradonačelnika;
- 22) donosi akta iz nadležnosti Skupštine grada u slučaju ratnog stanja ili elementarnih nepogoda, s tim što je dužan da ih podnese na potvrdu Skupštini čim ona bude u mogućnosti da se sastane;
- 23) vrši i druge poslove utvrđene ovim statutom i drugim aktima Grada.

Gradonačelnik je odgovoran za blagovremeno dostavljanje podataka, spisa i isprava, kada to zahteva nadležni organ Republike koji vrši nadzor nad radom i aktima izvršnih organa Grada.

Pomoćnici gradonačelnika

Član 63.

U Kabinetu gradonačelnika mogu se postaviti pomoćnici gradonačelnika za pojedine oblasti (ekonomski razvoj, urbanizam, primarna zdravstvena zaštita, zaštita životne sredine, poljoprivreda i dr.).

Pomoćnici gradonačelnika pokreću inicijative, predlažu projekte i sačinjavaju mišljenja u vezi sa pitanjima koja su od značaja za razvoj u oblastima za koje su postavljeni i vrše druge poslove utvrđene aktom o organizaciji gradskih uprava.

Pomoćnike gradonačelnika postavlja i razrešava gradonačelnik.

U Kabinetu gradonačelnika može biti postavljeno najviše pet pomoćnika gradonačelnika. Prestankom mandata gradonačelnika prestaje mandat pomoćnika gradonačelnika.

b) Gradsko veće

**Sastav i izbor
Član 64.**

Gradsko veće čine gradonačelnik, zamenik gradonačelnika, kao i 9 članova Gradskog veća.

Gradonačelnik je predsednik gradskog veća.

Zamenik gradonačelnika je član gradskog veća po funkciji.

Članove gradskog veća bira Skupština grada, na period od četiri godine, tajnim glasanjem, većinom od ukupnog broja odbornika.

Kandidate za članove gradskog veća predlaže kandidat za gradonačelnika.

Kada odlučuje o izboru gradonačelnika, skupština grada istovremeno i objedinjeno odlučuje o izboru zamenika gradonačelnika i članova gradskog veća.

Članovi gradskog veća mogu biti na stalnom radu u Gradu.

**Nespojivost funkcija
Član 65.**

Članovi gradskog veća ne mogu istovremeno biti i odbornici, a mogu biti zaduženi za jedno ili više određenih područja iz nadležnosti Grada.

Odborniku koji bude izabran za člana gradskog veća prestaje odbornički mandat.

**Nadležnost
Član 66.**

Gradsko veće:

- 1) predlaže Statut, budžet i druge odluke i akte koje donosi skupština grada;
- 2) neposredno izvršava i stara se o izvršavanju odluka i drugih akata skupštine grada;
- 3) donosi odluku o privremenom finansiranju u slučaju da skupština grada ne doneše budžet pre početka fiskalne godine;
- 4) odlučuje o pribavljanju i o raspolaganju pokretnom imovinom grada;
- 5) vrši nadzor nad radom gradskih uprava obrazovanih za pojedine oblasti, poništava ili ukida akte gradske uprave obrazovane za pojedinu oblast koji nisu u saglasnosti sa zakonom, statutom i drugim opštim aktom ili odlukom koje donosi skupština grada;
- 6) rešava u upravnom postupku u drugom stepenu o pravima i obavezama građana, preduzeća i ustanova i drugih organizacija u upravnim stvarima iz nadležnosti Grada;
- 7) propisuje posebne elemente procene rizika i učestalost vršenja inspekcijskog nadzora na osnovu procene rizika iz izvorne nadležnosti Grada, kao i posebne elemente plana određenog inspekcijskog nadzora iz izvorne nadležnosti Grada;
- 8) prati realizaciju programa poslovanja i vrši koordinaciju rada javnih preduzeća čiji je osnivač Grad;
- 9) podnosi tromesečni izveštaj o radu javnih preduzeća skupštini grada, radi daljeg izveštavanja u skladu sa zakonom kojim se uređuje pravni položaj javnih preduzeća;

- 10) predlaže akta koje donosi skupština grada radi zaštite opšteg interesa u javnom preduzeću i društvu kapitala čiji je osnivač Grad;
- 11) odlučuje rešenjem o upotrebi sredstava tekuće i stalne budžetske rezerve;
- 12) stara se o izvršavanju poverenih nadležnosti iz okvira prava i dužnosti Republike;
- 13) postavlja i razrešava načelnike gradskih uprava;
- 14) donosi Plan odbrane Grada koji je sastavni deo Plana odbrane Republike Srbije, usklađuje pripreme za odbranu pravnih lica u delatnostima iz nadležnosti Grada sa Planom odbrane Republike Srbije;
- 15) donosi Procenu rizika od katastrofa, Plan smanjenja rizika od katastrofa i Plan zaštite i spasavanja,
- 16) obrazuje štab za vanredne situacije i na predlog štaba usvaja godišnji plan rada i godišnji izveštaj o radu štaba za vanredne situacije; određuje subjekte od posebnog značaja za zaštitu i spasavanje jedinice lokalne samouprave;
- 17) obrazuje žalbenu komisiju;
- 18) obrazuje stručna savetodavna radna tela za pojedine poslove iz svoje nadležnosti;
- 19) informiše javnost o svom radu;
- 20) donosi poslovnik o radu na predlog gradonačelnika;
- 21) vrši i druge poslove, u skladu sa zakonom.

Odluku iz tačke 3) ovog člana, gradsko veće donosi većinom glasova od ukupnog broja članova gradskog veća.

**Položaj gradonačelnika
u Gradskom veću
Član 67.**

Gradonačelnik predstavlja gradsko veće, saziva i vodi njegove sednice.

Gradonačelnik je odgovoran za zakonitost rada gradskog veća.

Gradonačelnik je dužan da obustavi od primene odluku gradskog veća za koju smatra da nije saglasna zakonu.

**Kvorum za rad i odlučivanje
Član 68.**

Gradsko veće može da odlučuje ako sednici prisustvuje većina od ukupnog broja njegovih članova.

Gradsko veće odlučuje većinom glasova prisutnih članova ako zakonom ili ovim statutom za pojedina pitanja nije predviđena druga većina.

**Poslovnik gradskog veća
Član 69.**

Organizacija, način rada i odlučivanja gradskog veća, detaljnije se uređuju njegovim poslovnikom, u skladu sa zakonom i ovim statutom.

Podnošenje izveštaja skupštini grada
Član 70.

Gradonačelnik i gradsko veće dužni su da redovno izveštavaju skupštinu grada, po sopstvenoj inicijativi ili na njen zahtev, a najmanje jednom godišnje, o izvršavanju odluka i drugih akata skupštine grada.

Razrešenje i ostavka gradonačelnika
Član 71.

Gradonačelnik može biti razrešen pre isteka vremena na koje je biran, na obrazložen predlog najmanje trećine odbornika, na isti način na koji je izabran.

O predlogu za razrešenje gradonačelnika mora se raspravljati i odlučivati u roku od 15 dana od dana dostavljanja predloga predsedniku skupštine grada, uz primenu minimalnog roka za sazivanje sednice iz člana 48. st. 3. i 5. ovog statuta.

Ako Skupština ne razreši gradonačelnika, odbornici koji su podneli predlog za razrešenje ne mogu ponovo predložiti razrešenje gradonačelnika pre isteka roka od šest meseci od odbijanja prethodnog predloga.

Gradonačelnik može podneti ostavku.

O podnetoj ostavci gradonačelnika, predsednik skupštine grada obaveštava odbornike na početku prve naredne sednice skupštine.

Dejstvo razrešenja i ostavke gradonačelnika
Član 72.

Razrešenjem, odnosno ostavkom gradonačelnika prestaje mandat zamenika gradonačelnika i gradskog veća.

Razrešenje i ostavka zamenika gradonačelnika,
odnosno člana Gradskog veća
Član 73.

Zamenik gradonačelnika, odnosno član gradskog veća, može biti razrešen pre isteka vremena na koje je biran, na predlog gradonačelnika ili najmanje jedne trećine odbornika, na isti način na koji je izabran.

Gradonačelnik je dužan da istovremeno sa predlogom za razrešenje zamenika gradonačelnika ili člana gradskog veća, skupštini grada podnese predlog za izbor novog zamenika gradonačelnika ili člana gradskog veća, koja istovremeno donosi odluku o razrešenju i o izboru.

U slučaju da skupština grada razreši zamenika gradonačelnika ili člana Gradskog veća na predlog jedne trećine odbornika, gradonačelnik je dužan da na prvoj narednoj sednici skupštine grada podnese predlog za izbor novog zamenika gradonačelnika, odnosno člana Gradskog veća.

O podnetoj ostavci zamenika gradonačelnika ili člana gradskog veća, predsednik skupštine grada obaveštava odbornike na početku prve naredne sednica skupštine grada.

U slučaju iz stava 4. ovog člana, gradonačelnik je dužan da na narednoj sednici Skupštine grada podnese predlog za izbor novog zamenika gradonačelnika, odnosno člana Gradskog veća.

**Vršenje tekućih poslova po prestanku mandata
zbog razrešenja ili ostavke**
Član 74.

Gradonačelnik, zamenik gradonačelnika ili član Gradskog veća koji su razrešeni ili su podneli ostavku, ostaju na dužnosti i vrše tekuće poslove, do izbora novog gradonačelnika, zamenika gradonačelnika ili člana Gradskog veća.

**Prestanak mandata izvršnih organa Grada
zbog prestanka mandata Skupštine**
Član 75.

Prestankom mandata Skupštine grada prestaje mandat gradonačelniku i Gradskom veću, s tim da oni vrše tekuće poslove iz svoje nadležnosti do stupanja na dužnost novog gradonačelnika i Gradskog veća, odnosno predsednika i članova privremenog organa ako je Skupštini mandat prestao zbog raspuštanja Skupštine.

3. Gradska uprava

Organizacija Gradske uprave
Član 76.

Za vršenje upravnih poslova u okviru prava i dužnosti Grada i određenih stručnih i administrativno-tehničkih poslova za potrebe Skupštine grada, gradonačelnika i Gradskog veća, obrazuju se gradske uprave za pojedine oblasti, odnosno poslove (u daljem tekstu: gradske uprave).

Broj, naziv i delokrug poslova za koje se obrazuju gradske uprave, utvrđuje se aktom o organizaciji gradskih uprava.

Načela delovanja gradskih uprava
Član 77.

Gradske uprave postupaju prema pravilima struke, nepristrasno i politički neutralno i dužne su da svakom omoguće jednaku pravnu zaštitu u ostvarivanju prava, obaveza i pravnih interesa.

Gradske uprave dužne su da građanima omoguće brzo i delotvorno ostvarivanje njihovih prava i pravnih interesa.

Gradske uprave dužne su da građanima daju potrebne podatke i obaveštenja i pružaju pravnu pomoć.

Gradske uprave dužne su da sarađuju sa građanima i da poštuju ličnost i dostojanstvo građana.

Kada organi Grada rešavaju o pravima, obavezama ili pravnim interesima fizičkog ili pravnog lica, odnosno druge stranke, gradske uprave po službenoj dužnosti vrše uvid, pribavljaju i obrađuju podatke iz evidencija, odnosno registara koje u skladu sa posebnim propisima vode državni organi, organi teritorijalne autonomije, jedinica lokalne samouprave i imaoци javnih ovlašćenja, u skladu sa zakonom.

Uvid, pribavljanje i obrada podataka iz evidencija, odnosno registara koji se vode u elektronskom obliku u postupku iz stava 5. ovog člana, vrši se putem informacionog sistema koji obezbeđuje sigurnost i zaštitu podataka o ličnosti.

U postupku iz stava 5. ovog člana gradska uprava može vršiti uvid, pribavljati i obrađivati samo one podatke koji su zakonom ili posebnim propisom utvrđeni kao neophodni za rešavanje o određenom pravu, obavezi ili pravnom interesu stranke.

Nadležnost Član 78.

Gradske uprave, u okviru svog delokруга:

- 1) pripremaju nacrte propisa i drugih aktata koje donosi Skupština grada, gradonačelnik i Gradsko veće;
- 2) izvršavaju odluke i druge akte Skupštine grada, gradonačelnika i Gradskog veća;
- 3) rešavaju u upravnom postupku u prvom stepenu o pravima i dužnostima građana, preduzeća, ustanova i drugih organizacija u upravnim stvarima iz nadležnosti Grada;
- 4) obavljaju poslove upravnog nadzora nad izvršavanjem propisa i drugih opštih akata Skupštine grada;
- 5) izvršavaju zakone i druge propise čije je izvršavanje povereno Gradu;
- 6) vode zakonom propisane evidencije i staraju se o njihovom održavanju;
- 7) obavljaju stručne i administrativno-tehničke poslove za potrebe rada Skupštine grada, gradonačelnika i Gradskog veća;
- 8) pružaju pomoć mesnoj zajednici u obavljanju administrativno-tehničkih i finansijsko-materijalnih poslova;
- 9) dostavljaju izveštaj o svom radu na izvršenju poslova iz nadležnosti Grada i poverenih poslova, gradonačelniku, Gradskom veću i Skupštini grada po potrebi, a najmanje jednom godišnje.

Rukovodenje Član 79.

Gradskim upravama rukovode načelnici gradskih uprava (u daljem tekstu: načelnik).

Za načelnika može biti postavljeno lice koje ima stečeno visoko obrazovanje iz odgovarajuće oblasti u odnosu na delokrug uprave, na osnovnim akademskim studijama u obimu od najmanje 240 ESPB bodova, master akademskim studijama, master strukovnim studijama, specijalističkim akademskim studijama, specijalističkim strukovnim studijama, odnosno na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine ili specijalističkim studijama na

fakultetu, najmanje pet godina radnog iskustva u struci i položen državni stručni ispit za rad u organima državne uprave.

Načelnika postavlja Gradsko veće, na osnovu javnog oglasa, na pet godina.

Načelnik može imati zamenika koji ga zamenjuje u slučaju njegove odsutnosti ili sprečenosti da obavlja svoju dužnost.

Zamenik načelnika se postavlja na isti način i pod istim uslovima kao i načelnik.

Ukoliko nije postavljen načelnik uprave, kao ni njegov zamenik, do postavljenja načelnika uprave, kao i kada načelnik uprave nije u mogućnosti da obavlja dužnost duže od 30 dana, Gradsko veće može postaviti vršioca dužnosti - službenika koji ispunjava utvrđene uslove za radno mesto službenika na položaju, koji će obavljati poslove načelnika uprave, najduže na tri meseca, bez sprovodenja javnog konkursa.

Odgovornost načelnika **Član 80.**

Načelnik za svoj rad i rad gradske uprave kojom rukovodi odgovara Gradskom veću u skladu sa ovim statutom i aktom o organizaciji gradskih uprava.

Uređenje gradskih uprava **Član 81.**

Odluku o organizaciji gradskih uprava donosi Skupština grada na predlog Gradskog veća.

Pravilnik o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji gradskih uprava, posebnih organa, službi i organizacija objedinjuje načelnik gradske uprave za ivorne i poverene poslove grada Novog Pazara i dostavlja Gradskom veću na usvajanje.

Prilikom zapošljavanja u gradskoj upravi, nadležni organ je dužan da vodi računa o srazmernoj zastupljenosti zaposlenih u skladu sa nacionalnim sastavom stanovništva Grada.

Unutrašnje organizacione jedinice **Član 82.**

U gradskim upravama, za vršenje srodnih poslova, obrazuju se unutrašnje organizacione jedinice.

Rukovodioce unutrašnjih organizacionih jedinica u gradskim upravama raspoređuje načelnik.

Ovlašćenja u vršenju upravnog nadzora **Član 83.**

Gradske uprave u obavljanju upravnog nadzora mogu:

- 1) naložiti rešenjem izvršenje mera i radnji u određenom roku;
- 2) izreći novčanu kaznu;

- 3) podneti prijavu nadležnom organu za učinjeno krivično delo ili privredni prestup i podneti zahtev za pokretanje prekršajnog postupka;
- 4) izdati privremeno naređenje, odnosno zabranu;
- 5) obavestiti drugi organ, ako postoje razlozi, za preduzimanje mera za koje je taj organ nadležan;
- 6) preduzeti i druge mere za koje je ovlašćena zakonom, propisom ili opštim aktom.

Ovlašćenja i organizacija za obavljanje poslova iz stava 1. ovog člana bliže se uređuju aktima Skupštine grada.

Primena propisa o upravnom postupku
Član 84.

U postupku pred gradskom upravom, u kome se rešava o pravima, obavezama i interesima građana i pravnih lica, primenjuju se propisi o upravnom postupku.

Sukob nadležnosti
Član 85.

Gradsko veće rešava sukob nadležnosti između gradskih uprava, kao i između gradske uprave i drugih preduzeća, organizacija i ustanova kad na osnovu odluke Skupštine grada odlučuju o pojedinim pravima građana, pravnih lica ili drugih stranaka.

Načelnik rešava sukob nadležnosti između unutrašnjih organizacionih jedinica u okviru gradske uprave.

Uslovi za obavljanje upravnih poslova
Član 86.

Poslove gradskih uprava, koji se odnose na ostvarivanje prava, obaveza i interesa građana i pravnih lica, mogu obavljati lica koja imaju propisanu školsku spremu, položen stručni ispit za rad u organima državne uprave i odgovarajuće radno iskustvo, u skladu sa zakonom i drugim propisom.

Izuzeće
Član 87.

O izuzeću načelnika rešava Gradsko veće.

O izuzeću službenog lica u gradskoj upravi rešava načelnik.

4. Gradsko pravobranilaštvo

Član 88.

Poslove pravne zaštite imovinskih prava i interesa Grada obavlja Gradsko pravobranilaštvo.

Obrazovanje, uređenje i organizacija, kao i druga pitanja od značaja za rad Gradskog pravobranilaštva, utvrđuju se odlukom Skupštine grada u skladu sa osnovama za uređenje i organizaciju pravobranilaštva propisanih zakonom.

5. Glavni urbanista

Član 89.

Glavni urbanista koordinira izradu planskih dokumenata i vrši koordinaciju rada između organa nadležnog za poslove urbanizma i javnih preduzeća i drugih institucija uključenih u postupke izrade i donošenja planskih dokumenata.

Glavni urbanista je po funkciji predsednik komisije za planove.

Glavnog urbanistu, na predlog Gradskog veća, imenuje Skupština grada Novog Pazara, na period od četiri godine.

Glavni urbanista može biti lice sa stečenim visokim obrazovanjem, odnosno smerom na akademskim studijama drugog stepena (diplomske akademske studije - master, specijalističke akademske studije, specijalističke strukovne studije), odnosno na osnovnim akademskim studijama u trajanju od najmanje pet godina u oblasti arhitekture i odgovarajućom licencem izdatom u skladu sa ovim zakonom i najmanje deset godina radnog iskustva u oblasti urbanističkog planiranja i arhitekture.

Skupština grada posebnom odlukom, bliže uređuje položaj, ovlaštenja, kao i prava i dužnosti glavnog urbaniste.

V. NEPOSREDNO UČEŠĆE GRAĐANA U OSTVARIVANJU LOKALNE SAMOUPRAVE

Oblici neposrednog učešća građana

Član 90.

Građani neposredno učestvuju u ostvarivanju poslova Grada putem građanske inicijative, zbora građana i referendumom.

Gradička inicijativa

Član 91.

Građani putem građanske inicijative predlažu Skupštini grada donošenje akta kojim će se urediti određeno pitanje iz nadležnosti Grada, promenu statuta ili drugih akata i raspisivanje referenduma u skladu sa zakonom.

Gradska uprava je dužna da građanima pruži stručnu pomoć prilikom formulisanja predloga sadržanog u građanskoj inicijativi.

Gradska inicijativa punovažno je pokrenuta ako je lista potpisnika građanske inicijative sastavljena u skladu sa zakonom i ako je istu potpisalo 5% od ukupnog broja građana sa biračkim pravom.

O predlogu iz stava 1. ovoga člana, Skupština grada je dužna da održi raspravu i da dostavi obrazložen odgovor građanima u roku od 60 dana od dana dobijanja predloga.

Zbor građana
Član 92.

Zbor građana raspravlja i daje predloge o pitanjima iz nadležnosti organa Grada.

Sazivanje zbora
Član 93.

Zbor građana saziva se za naseljeno mesto ili deo naseljenog mesta, koji može biti: zaselak, ulica, deo gradskog naselja, područje mesne zajednice ili drugog oblika mesne samouprave.

Na zboru građana, građani mogu raspravljati i davati predloge o:

- programu razvoja grada;
- urbanističkim planovima;
- raspisivanju samodoprinosu;
- drugim pitanjima koja se tiču zajedničkih i svakodnevnih potreba stanovnika na području za koje se zbor saziva.

Zbor građana saziva gradonačelnik, predsednik Skupštine grada, ovlašćeni predstavnik mesne zajednice ili drugog oblika mesne samouprave, najmanje 50 građana sa prebivalištem na području za koje se zbor saziva i najmanje jedna četvrtina odbornika, najmanje osam dana pre dana održavanja.

Gradska uprava je dužna da pruži pomoć sazivaču u sazivanju i pripremanju održavanja zbora građana.

Predlog za sazivanje zbora može uputiti organ Grada nadležan za odlučivanje o pitanju koje se razmatra na zboru.

O sazvanom zboru, građani se obaveštavaju isticanjem akta o sazivanju zbora na internet prezentaciji Grada, na oglasnoj tabli Grada, preko sredstava informisanja ili na drugi uobičajen način.

Sazivač je obavezan da obavesti Gradsku upravu o održavanju zbora.

Rad zbora i utvrđivanje stavova zbora
Član 94.

Zborom građana predsedava sazivač ili lice koje on ovlasti.

Zbor građana razmatra predloge i zauzima stavove o njima ako mu prisustvuje 5% građana sa biračkim pravom sa područja za koje je zbor sazvan.

Pravo učešća u razmatranju pitanja, pokretanju inicijativa i predlaganju pojedinih rešenja, imaju svi punoletni građani Grada.

Pravo odlučivanja na zboru građana imaju i građani čije je prebivalište ili imovina na području za koje je zbor sazvan.

Odluke na zboru građana se donose većinom prisutnih građana sa pravom odlučivanja.

Gradska uprava dužna je da pruži stručnu pomoć građanima prilikom formulisanja predloga, odnosno zahteva zbora građana, a pre njihovog upućivanja nadležnim organima Grada.

Način rada i način utvrđivanja stavova zbora uređuju se odlukom Skupštine grada.

**Postupanje nadležnog organa Grada
po održanom zboru**
Član 95.

Organi Grada dužni su da u roku od 60 dana od dana održavanja zbora građana, razmotre zahteve i predloge građana, zauzmu stav o njima, odnosno donešu odgovarajuću odluku ili meru i o tome obaveste građane.

**Referendum
Član 96.**

Skupština grada može na sopstvenu inicijativu, većinom glasova od ukupnog broja odbornika, da raspisi referendum o pitanjima iz svoje nadležnosti.

Skupština grada dužna je da raspisi referendum o pitanju iz svoje nadležnosti na zahtev građana.

Od dana raspisivanja do dana sprovodenja referenduma ne može proteći manje od 15 ni više od 90 dana.

Zahtev građana iz stava 2. ovog člana punovažan je ako je lista potpisnika zahteva sastavljena u skladu sa zakonom i ako je istu potpisalo najmanje 10% građana sa biračkim pravom na teritoriji Grada.

Odluka putem referenduma doneta je ako se za nju izjasnila većina građana sa biračkim pravom na teritoriji Grada koja je glasala, pod uslovom da je glasalo više od polovine ukupnog broja građana sa biračkim pravom na teritoriji Grada.

Odluka doneta na referendumu je obavezna, a Skupština grada je ne može staviti van snage, niti izmenama i dopunama menjati njenu suštinu u periodu od godinu dana od dana donošenja odluke.

**Referendum na delu teritorije Grada
Član 97.**

Skupština grada dužna je da raspisi referendum na delu teritorije Grada o pitanju koje se odnosi na potrebe, odnosno interes stanovništva tog dela teritorije, ako je lista potpisnika zahteva za raspisivanje referenduma sastavljena u skladu sa zakonom i ako je istu potpisalo najmanje 10% birača sa prebivalištem na delu teritorije Grada za koji se traži raspisivanje referenduma.

Pritužbe građana
Član 98.

Organii Grada dužni su da svima omoguće podnošenje pritužbi na svoj rad i na nepravilan rad zaposlenih u Gradskoj upravi i njihov odnos prema građanima.

Pritužbe je moguće podneti putem zvanične internet prezentacije grada Novog Pazara, zvanične onlajn aplikacije i pismenim putem.

Organii Grada dužni su da ispitaju navode istaknute u pritužbi, koji ukazuju na propuste i nepravilnosti u njihovom radu i da u skladu sa zakonom pokrenu odgovarajući postupak za sankcionisanje i otklanjanje propusta i nepravilnosti.

Organii Grada dužni su da daju podnosiocu pritužbe, odgovore i informacije o tome da li je i kako po pritužbi postupljeno u roku od 30 dana, ako podnositelj pritužbe to zahteva.

VI. DRUGI OBLICI UČEŠĆA GRAĐANA U POSLOVIMA GRADA

Javna anketa
Član 99.

Organii Grada mogu konsultovati građane o pitanjima iz svoje nadležnosti.
Konsultacije iz stava 1. ovog člana vrše se putem javne ankete.

Javna rasprava
Član 100.

Javna rasprava predstavlja skup različitih aktivnosti, preduzetih u unapred predviđenom vremenskom okviru, u cilju pribavljanja predloga i stavova građana o nacrtu nekog akta.

Javna rasprava obavezno uključuje organizovanje najmanje jednog otvorenog sastanka predstavnika nadležnih organa Grada, odnosno javnih službi sa zainteresovanim građanima, predstavnicima udruženja građana i sredstava javnog obaveštavanja (okrugli stolovi, tribine, prezentacije i sl.) i prikupljanje predloga, sugestija i mišljenja građana i ostalih učesnika u javnoj raspravi u pisanoj ili elektronskoj formi.

Organ nadležan za organizovanje javne rasprave je dužan da građanima iz svih delova Grada omogući učešće u javnoj raspravi.

Način i postupak organizovanja i sprovođenja javne rasprave bliže se uređuje posebnom odlukom Skupštine grada.

Vreme trajanja javne rasprave
Član 101.

Javna rasprava traje najmanje 20 dana.

**Objavljivanje otpočinjanja rada
na pripremi propisa
Član 102.**

Nadležni organ Grada je dužan da na internet prezentaciji Grada, odnosno na drugi primeren način obavesti javnost da je otpočeo rad na pripremi propisa koje donosi skupština.

Javni funkcioneri Grada Novog Pazara (gradonačelnik, odbornici, članovi gradskog veća Grada Novog Pazara) su obavezni da prilikom učestvovanja u usvajanju opših akata izveste skupštinu, gradsko veće Grada Novog Pazara i javnost o tome da u oblasti na koju se akt odnosi on/ona ili sa njim/njom povezana lica (u smislu Zakona o Agenciji za borbu protiv korupcije) imaju privatni interes ili korist, osim ako tu korist ili interes imaju kao deo šire grupe građana.

Grad Novi Pazar će uspostaviti javno dostupan Registar prijavljenih privatnih interesa iz stava 2. ovog člana.

**Obavezna javna rasprava
Član 103.**

Organi Grada dužni su da održe javnu raspravu:

- 1) u postupku pripreme statuta;
- 2) u postupku pripreme budžeta Grada (u delu planiranja investicija);
- 3) u postupku pripreme strateških planova razvoja;
- 4) u postupku utvrđivanja stopa izvornih prihoda Grada;
- 5) u postupku pripreme prostornih i urbanističkih planova;
- 6) u drugim slučajevima predviđenim zakonom i statutom Grada.

Javna rasprava iz stava 1. ovog člana sprovodi se o nacrtu akta (odluke, plana i drugog akta u pripremi), a može se sprovesti i ranije na predlog organa nadležnog za pripremu i utvrđivanje nacrta.

Javnu raspravu iz stava 1. ovog člana organizuje Gradsko veće na način i u vreme koje predloži organ nadležan za utvrđivanje nacrta, ako ovim statutom ili posebnom odlukom iz člana 100. stav 4. ovog statuta nije drugačije određeno.

**Javna rasprava na osnovu predloga,
odnosno zahteva
Član 104.**

Javna rasprava može se sprovesti u postupku donošenja drugih opših akata iz nadležnosti Skupštine grada, na osnovu zahteva predлагаča opšteg akta, jedne trećine odbornika ili predloga 100 građana.

Radi sprovođenja javne rasprave, predlog građana je potrebno da svojim potpisima podrži najmanje 100 građana sa biračkim pravom na teritoriji Grada.

Prikupljanje potpisa građana za sprovođenje javne rasprave iz stava 1. ovog člana, sprovodi se u skladu sa propisima koji uređuju građansku inicijativu.

Nadležno radno telo Skupštine grada odlučuje po primljenom predlogu, odnosno zahtevu iz stava 1. ovog člana.

Ukoliko nadležno radno telo Skupštine grada prihvati predlog, odnosno zahtev iz stava 1. ovog člana, Gradsko veće organizuje javnu raspravu, po pravilu, na način i u vreme koje je u tim podnescima predloženo.

Organizovanje javne rasprave **Član 105.**

Gradsko veće organizuje javnu raspravu, određuje način sprovođenja, mesto i vreme trajanja javne rasprave.

Gradsko veće upućuje javni poziv građanima, udruženjima, stručnoj i ostaloj javnosti, za učešće u javnoj raspravi.

Javni poziv za učešće na javnoj raspravi, objavljuje se na internet prezentaciji Grada i na drugi pogodan način. Uz javni poziv obavezno se objavljuje program sprovođenja javne rasprave, kao i nacrt akta koji je predmet javne rasprave.

Gradsko veće može uputiti poziv za učešće na javnoj raspravi određenim pojedincima, predstavnicima organa, organizacija i udruženja za koje smatra da su zainteresovani za akt koji se razmatra.

O toku javne rasprave sačinjava se izveštaj koji sadrži sve predloge i sugestije iznete u javnoj raspravi, kao i stavove organa nadležnog za pripremu predloga akta o podnetim predlozima i sugestijama sa obrazloženjem razloga za njihovo prihvatanje, odnosno neprihvatanje.

Izveštaj iz stava 5. ovog člana objavljuje se na internet prezentaciji Grada i na drugi pogodan način.

Utvrđivanje predloga akta posle spovedene rasprave **Član 106.**

Organ nadležan za utvrđivanje predloga akta o kojem je sprovedena javna rasprava, dužan je da prilikom utvrđivanja predloga akta vodi računa o sugestijama i predlozima datim u javnoj raspravi.

VII. MESNA SAMOUPRAVA

Oblici mesne samouprave **Član 107.**

Radi zadovoljavanja potreba i interesa od neposrednog značaja za građane sa određenog područja, u Gradu se osnivaju mesne zajednice i drugi oblici mesne samouprave.

Mesna zajednica se osniva za jedno ili više sela.

Mesna zajednica, odnosno drugi oblik mesne samouprave (u daljem tekstu: mesna zajednica) osniva se za: naseljeno mesto, dva ili više naseljenih mesta, deo naseljenog mesta, gradsku četvrt, rejon, stambeni blok, ulicu, deo jedne ili više ulica, koji predstavlja prostornu, funkcionalnu i urbanističku celinu i gde postoji međusobna interesna povezanost građana i mogućnost njihovog organizovanja.

Pravni status mesne zajednice
Član 108.

Mesna zajednica ima svojstvo pravnog lica, u okviru prava i dužnosti utvrđenih ovim statutom i odlukom o osnivanju.

Mesna zajednica ima svoj pečat i račun.

Imovina mesnih zajednica
Član 109.

Mesna zajednica ima svoju imovinu koju mogu činiti: pokretne stvari, novčana sredstva, kao i prava i obaveze.

Mesna zajednica ima pravo korišćenja na nepokretnostima koje su u javnoj svojini Grada.

Predlog za obrazovanje, odnosno ukidanje mesne zajednice
Član 110.

Predlog za obrazovanje, odnosno ukidanje mesne zajednice mogu podneti najmanje 10% birača sa prebivalištem na području na koje se predlog odnosi, najmanje jedna trećina odbornika i Gradsko veće.

Skupština grada, uz prethodno pribavljeni mišljenje građana, odlučuje o obrazovanju, području za koje se obrazuje, promeni područja i ukidanju mesnih zajednica.

Nova mesna zajednica se obrazuje spajanjem dve ili više postojećih mesnih zajednica ili izdvajanjem dela područja iz jedne ili više postojećih mesnih zajednica u novu mesnu zajednicu.

Mesna zajednica se može ukinuti i njeno područje pripojiti jednoj ili više postojećih mesnih zajednica.

Promenom područja mesne zajednice smatra se i izmena granica područja ukoliko se izvršenom izmenom deo područja jedne mesne zajednice pripaja području druge mesne zajednice.

Odluka iz stava 2. člana donosi se većinom glasova od ukupnog broja odbornika.

Odluka o mesnim zajednicama
Član 111.

Odlukom o mesnim zajednicama uređuje se obrazovanje, odnosno ukidanje ili promena područja mesne zajednice, pravni status mesne zajednice, imovina mesne zajednice, prava i dužnosti mesne zajednice, broj članova saveta, nadležnost saveta mesne zajednice, postupak izbora članova saveta mesne zajednice, raspuštanje saveta mesne zajednice, prestanak mandata članova saveta mesne zajednice, finansiranje mesne zajednice, učešće građana u vršenju poslova mesne zajednice, saradnja mesne zajednice sa drugim mesnim zajednicama, postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti akata mesne zajednice, kao i druga pitanja od značaja za rad i funkcionisanje mesnih zajednica na teritoriji Grada.

Savet mesne zajednice

Član 112.

Savet mesne zajednice je osnovni predstavnički organ građana na području mesne samouprave.

Izbori za savet mesne zajednice sprovode se po pravilima neposrednog i tajnog glasanja na osnovu opšteg i jednakog izbornog prava, u skladu sa aktom o osnivanju.

Mandat članova saveta mesne zajednice traje 4 godine.

Izbore za savet mesne zajednice raspisuje predsednik Skupštine grada.

Predsednika saveta mesne zajednice bira savet iz reda svojih članova, tajnim glasanjem, većinom glasova od ukupnog broja članova saveta mesne zajednice.

Savet mesne zajednice:

- 1) donosi statut mesne zajednice;
- 2) donosi finansijski plan mesne zajednice i programe razvoja mesne zajednice;
- 3) bira i razrešava predsednika saveta mesne zajednice;
- 4) predlaže mere za razvoj i unapređenje komunalnih i drugih delatnosti na području mesne zajednice;
- 5) donosi poslovnik o radu saveta mesne zajednice i druge akte iz nadležnosti mesne zajednice;
- 6) pokreće inicijativu za donošenje novih ili izmenu postojećih propisa Grada;
- 7) vrši druge poslove iz nadležnosti mesne zajednice utvrđene statutom Grada, aktom o osnivanju mesne zajednice ili drugim gradskim propisima.

Savet mesne zajednice je dužan da imovinom mesne zajednice, kao i nepokretnostima u javnoj svojini Grada na kojima ima pravo korišćenja, upravlja, koristi i raspolaže u skladu sa zakonom, odlukama Skupštine grada i Statutom mesne zajednice.

Angažovanje predsednika i članova saveta, kao i članova drugih organa mesne zajednice ne podrazumeva stvaranje dodatnih finansijskih obaveza mesnoj zajednici.

Raspustanje saveta mesne zajednice

Član 113.

Savet mesne zajednice može se raspustiti ako:

- 1) savet ne zaseda duže od tri meseca;
- 2) ne izabere predsednika saveta u roku od mesec dana od dana održavanja izbora za članove saveta mesne zajednice ili od dana njegovog razrešenja, odnosno podnošenja ostavke;
- 3) ne doneše finansijski plan u roku određenom odlukom Skupštine grada.

Odluku o raspustanju saveta mesne zajednice donosi Skupština grada na predlog Gradskog veća koje vrši nadzor nad zakonitošću rada i akata mesne zajednice.

Predsednik Skupštine grada raspisuje izbore za savet mesne zajednice, u roku od 15 dana od stupanja na snagu odluke o raspustanju saveta mesne zajednice, s tim da od datuma raspisivanja izbora do datuma održavanja izbora ne može proteći više od 45 dana.

Do konstituisanja saveta mesne zajednice, tekuće i neodložne poslove mesne zajednice obavljaće poverenik Grada koga imenuje Skupština grada istovremeno sa donošenjem odluke o raspustanju saveta mesne zajednice.

Finansiranje mesne zajednice

Član 114.

Sredstva za rad mesne zajednice obezbeđuju se iz:

- 1) sredstava utvrđenih odlukom o budžetu Grada, uključujući i samodoprinos,
- 2) donacija i
- 3) prihoda koje mesna zajednica ostvari svojom aktivnošću.

Mesna zajednica donosi finansijski plan na koji saglasnost daje Gradsko veće, u skladu sa odlukom o budžetu Grada.

Poveravanje poslova mesnoj zajednici i organizovanje rada uprave u mesnim zajednicama

Član 115.

Odlukom Skupštine grada može se svim ili pojedinim mesnim zajednicama poveriti vršenje određenih poslova iz nadležnosti Grada, uz obezbeđivanje za to potrebnih sredstava.

Prilikom odlučivanja o poveravanju poslova iz stava 1. ovog člana polazi se od značaja tih poslova za zadovoljavanje svakodnevnih i neposrednih potreba građana sa određenog područja.

Za obavljanje određenih poslova iz nadležnosti Gradske uprave, posebno u vezi sa ostvarivanjem prava građana, može se organizovati rad uprave u mesnim zajednicama.

Poslove iz stava 3. ovog člana, način i mesto njihovog vršenja, određuje gradonačelnih, na predlog načelnika nadležne gradske uprave.

Stručna pomoć u obavljanju poslova mesne zajednice

Član 116.

Gradska uprava je dužna da mesnoj zajednici pruža pomoć u obavljanju administrativno-tehničkih i finansijsko-materijalnih poslova.

Postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti opštег akta mesne zajednice

Član 117.

Gradsko veće pokrenuće postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti opšteg akta mesne zajednice pred Ustavnim sudom, ako smatra da taj akt nije u saglasnosti sa Ustavom ili zakonom.

Gradonačelnik je dužan da obustavi od izvršenja opšti akt mesne zajednice za koji smatra da nije saglasan Ustavu ili zakonu, rešenjem koje stupa na snagu objavljinjem u Službenom listu grada Novog Pazara.

Rešenje o obustavi od izvršenja prestaje da važi ako Gradsko veće u roku od pet dana od objavljinja rešenja ne pokrene postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti opšteg akta.

**Ukazivanje savetu mesne zajednice
na preduzimanje odgovarajućih mera
Član 118.**

Kada Gradsko veće smatra da opšti akt mesne zajednice nije u saglasnosti sa statutom Grada, aktom o osnivanju mesne zajednice ili drugim gradskim propisom, ukazaće na to savetu mesne zajednice radi preduzimanja odgovarajućih mera.

Ako savet mesne zajednice ne postupi po predlozima organa iz stava 1. ovog člana, gradonačelnik će poništiti opšti akt mesne zajednice rešenjem koje stupa na snagu objavlјivanjem u „Službenom listu grada Novog Pazara“.

Gradsko veće, predlaže gradonačelniku obustavljanje finansiranja aktivnosti mesne zajednice u kojima se finansijska sredstva ne koriste u skladu sa finansijskim planom mesne zajednice, odlukom o budžetu ili zakonom.

VIII. SARADNJA I UDRUŽIVANJE GRADA

**Saradnja i udruživanje Grada
sa opštinama i gradovima u zemlji
Član 119.**

Grad, organi i službe Grada, kao i preduzeća, ustanove i druge organizacije čiji je osnivač, udružuje se i ostvaruje saradnju sa drugim opštinama i gradovima i njihovim organima i službama u oblastima od zajedničkog interesa i radi njihovog ostvarivanja mogu udruživati sredstva i obrazovati zajedničke organe, preduzeća, ustanove i druge organizacije i ustanove, u skladu sa zakonom i statutom.

Saradnja iz stava 1. ovog člana podrazumeva i ustupanje obavljanja pojedinih poslova iz nadležnosti Grada drugoj jedinici lokalne samouprave ili preduzeću, ustanovi i drugoj organizaciji čiji je ona osnivač.

Ako Grad zaključi sporazum o saradnji sa drugim opštinama ili sa gradom radi zajedničkog obavljanja poslova iz oblasti komunalnih delatnosti, ti poslovi zajednički se obavljaju u skladu sa zakonom koji uređuje komunalne delatnosti.

**Sporazum o saradnji
Član 120.**

Sporazumom o saradnji Grada sa drugim jedinicama lokalne samouprave uređuju se: naziv i sedište zajedničkog organa, preduzeća, ustanove ili druge organizacije, vrsta, obim i način obavljanja poslova, način finansiranja, upravljanje i nadzor nad radom, pristupanje sporazumu drugih jedinica lokalne samouprave, postupak istupanja odnosno odustajanja od sporazuma jedinice lokalne samouprave, prava i obaveze zaposlenih, kao i druga pitanja od značaja za osnivanje, rad i prestanak rada, u skladu sa zakonom.

Skupština grada odlučuje o zaključivanju sporazuma iz stava 1. ovog člana većinom glasova od ukupnog broja odbornika i dužna je da ga dostavi ministarstvu nadležnom za lokalnu samoupravu u roku od 30 dana od dana zaključenja sporazuma.

Zajedničko izvršavanje poverenih poslova Član 121.

Grad može, zajedno sa jednom ili više opština, odnosno gradova, predložiti ministarstvu nadležnom za lokalnu samoupravu zajedničko izvršavanje određenih poverenih poslova, u skladu sa zakonom kojim se uređuje državna uprava i uredbom Vlade Republike Srbije kojom se uređuju bliži uslovi i način zajedničkog izvršavanja poverenih poslova.

Grad može prihvati predlog nadležnog organa državne uprave da sa jednom ili više opština, odnosno gradova, zajednički obezbedi izvršavanje određenih poverenih poslova, u skladu sa zakonom kojim se uređuje državna uprava i uredbom Vlade Republike Srbije kojom se uređuju bliži uslovi i način zajedničkog izvršavanja poverenih poslova.

Skupština grada odlučuje o predlogu iz stava 2. ovog člana u roku od 30 dana od dana dostavljanja predloga.

Ukoliko prihvati predlog iz stava 2. ovog člana, Skupština grada zaključuje sa jednom, odnosno više opština, odnosno gradova, sporazum o saradnji kojim se uređuje zajedničko izvršavanje poverenih poslova i dostavlja ga ministarstvu nadležnom za lokalnu samoupravu.

Sporazum o saradnji iz stava 4. ovog člana objavljuje se posle pribavljanja saglasnosti Vlade Republike Srbije.

Osnivanje zajedničkog organa, službe, preduzeća ili druge organizacije Član 122.

Sporazumom o saradnji Grada sa drugim opštinama, odnosno gradovima, može se predvideti osnivanje zajedničkog organa, službe, preduzeća ili druge organizacije.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, nadležni organ Grada zajedno sa nadležnim organom drugog, odnosno drugih osnivača, odlučuje o postavljenju, odnosno imenovanju rukovodioca zajedničkog organa, službe, preduzeća ili druge organizacije, razrešenju i njihovoj odgovornosti i prestanku dužnosti, u skladu sa zakonom.

Kad je sporazumom o saradnji predviđeno da zajednički organ odlučuje o pravima i obavezama građana sa prebivalištem na teritoriji Grada u upravnom postupku, o pravima i obavezama tih građana u drugostepenom postupku odlučuje Gradska veće, u skladu sa zakonom.

Sredstva za rad zajedničkog organa obezbeđuju se u budžetu Grada, srazmerno obimu poslova koje za Grad obavlja zajednički organ.

Ustupanje poslova drugoj opštini, odnosno gradu Član 123.

Sporazumom o saradnji Grad može ustupiti određene poslove iz svoje nadležnosti drugoj opštini, odnosno gradu.

Sredstva za rad organa opštine, odnosno grada koji obavlja ustupljene poslove, obezbeđuju se u budžetu Grada, srazmerno obimu ustupljenih poslova.

Kad je sporazumom o saradnji predviđeno da ustupljeni poslovi obuhvataju odlučivanje o pravima i obavezama građana sa prebivalištem na teritoriji Grada u upravnom postupku, o pravima i obavezama tih građana u drugostepenom postupku odlučuje Gradsko veće, u skladu sa zakonom.

Ustupljeni poslovi obavljaju se u ime i za račun Grada, a za njihovo obavljanje odgovoran je Grad.

Prestanak važenja sporazuma o saradnji

Član 124.

Sporazum o saradnji prestaje da važi na zahtev Grada ili druge jedinice lokalne samouprave učesnice sporazuma.

Skupština grada upućuje pisani zahtev drugoj učesnici sporazuma najkasnije šest meseci pre dana sa kojim sporazum o saradnji prestaje da važi i istovremeno o tome obaveštava ministarstvo nadležno za lokalnu samoupravu.

Sporazum o saradnji koji je zaključilo više jedinica lokalne samouprave, na zahtev Grada prestaje da važi samo u delu koji se odnosi na Grad.

Saradnja sa jedinicama lokalne samouprave drugih država

Član 125.

Grad može da ostvaruje saradnju u oblastima od zajedničkog interesa sa jedinicama lokalne samouprave u drugim državama, u okviru spoljne politike Republike Srbije, uz poštovanje teritorijalnog jedinstva i pravnog poretku Republike Srbije, u skladu sa Ustavom i zakonom.

Odluku o saradnji sa odgovarajućim teritorijalnim zajednicama, opštinama i gradovima donosi Skupština grada, uz saglasnost Vlade Republike Srbije.

Sporazum ili drugi akt o uspostavljanju saradnje potpisuje gradonačelnik ili lice koje on ovlasti.

Akt iz stava 3. ovog člana objavljuje se i stupa na snagu posle pribavljanja saglasnosti Vlade Republike Srbije.

Udruživanje u asocijacije gradova i opština

Član 126.

Grad može biti osnivač ili pristupati asocijacijama gradova i opština, radi unapređenja razvoja lokalne samouprave, njene zaštite i ostvarivanja zajedničkih interesa.

Grad osniva ili pristupa asocijacijama gradova i opština koje zastupaju interes svog članstva pred državnim organima, a posebno u postupku donošenja zakona i drugih akata od značaja za ostvarivanje poslova jedinica lokalne samouprave.

Saradnja sa udruženjima i drugim organizacijama
Član 127.

Organji Grada mogu sarađivati sa udruženjima, humanitarnim i drugim organizacijama, u interesu Grada i njenih građana.

Učešće u evropskim integracijama
Član 128.

Grad u okviru svojih nadležnosti, preko svojih organa, prati proces evropskih integracija Republike Srbije i razvija za to potrebne administrativne kapacitete, u skladu sa zakonom i utvrđenom politikom Republike Srbije.

IX. ZAŠTITA LOKALNE SAMOUPRAVE

Zaštita prava Grada
Član 129.

Zaštita prava Grada obezbeđuje se na način i po postupku utvrđenom zakonom.

Pokretanje postupka za ocenu ustavnosti i zakonitosti
Član 130.

Skupština grada pokreće postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti zakona ili drugog opšteg akta Republike Srbije kojim se povređuje pravo na lokalnu samoupravu.

Pravo žalbe Ustavnom суду
Član 131.

Gradonačelnik ima pravo žalbe Ustavnom суду ako se pojedinačnim aktom ili radnjom državnog organa ili organa Grada onemogućava vršenje nadležnosti Grada.

Lokalni ombudsman
Član 132.

U Gradu se ustanavljava lokalni ombudsman.

Lokalni ombudsman nezavisno i samostalno štiti prava građana od povreda učinjenih od strane Gradske uprave kao i ustanova, organa i organizacija koji vrše javna ovlašćenja, a čiji osnivač je Grad; kontroliše rad Gradske uprave i štiti pravo građana na lokalnu samoupravu, ako je reč o povredi propisa i opštih akata Grada.

Samostalnost i nezavisnost

Član 133.

Lokalni ombudsman postupa i deluje na osnovu i u okviru Ustava, zakona, potvrđenih međunarodnih ugovora i opšteprihvaćenih pravila međunarodnog prava kao i statuta Grada.

U svom delovanju lokalni ombudsman se rukovodi principima zakonitosti, nepristrasnosti, nezavisnosti i pravičnosti.

Odlukom Skupštine grada bliže se uređuju način obraćanja lokalnom ombudsmanu i pravila postupanja i rada lokalnog ombudsmana.

Postupanje lokalnog ombudsmana

Član 134.

O pojавama nezakonitog i nepravilnog rada Gradske uprave i javnih službi koje vrše javna ovlašćenja, a čiji je osnivač Grad, kojima se krše prava ili interesi građana, lokalni ombudsman upozorava ove organe i službe, upućuje im kritike, daje preporuke za rad, inicira pokretanje postupaka za otklanjanje povreda prava i o tome obaveštava javnost.

U domenu zaštite ljudskih i manjinskih prava, lokalni ombudsman:

- 1) prati ostvarivanje ljudskih i manjinskih prava i daje preporuke za unapređenje ostvarivanja ljudskih i manjinskih prava;
- 2) prikuplja informacije o primeni zakona i drugih propisa iz oblasti ljudskih prava i prava na lokalnu samoupravu;
- 3) sastavlja godišnji izveštaj o ostvarivanju ljudskih i manjinskih prava;
- 4) obaveštava širu javnost o kršenju ljudskih i manjinskih prava;
- 5) prima i ispituje predstavke koje se odnose na povredu ljudskih i manjinskih prava;
- 6) posreduje u mirnom rešavanju sporova vezanih za kršenje ljudskih prava;
- 7) inicira pokretanje odgovarajućih postupaka pred nadležnim organima u slučaju kršenja ljudskih prava;
- 8) organizuje i učestvuje u organizovanju stručnih sastanaka, savetovanja i kampanja informisanja javnosti o pitanjima značajnim za ostvarivanje ljudskih i manjinskih prava;
- 9) inicira i podstiče obrazovanje o ljudskim i manjinskim pravima;
- 10) obavlja i druge poslove utvrđene zakonom, statutom i odlukom Skupštine grada.

U obavljanju svojih nadležnosti lokalni ombudsman sarađuje sa lokalnim ombudsmanima u drugim jedinicama lokalne samouprave, kao i sa Zaštitnikom građana u Republici.

Izbor lokalnog ombudsmana

Član 135.

Lokalnog ombudsmana bira i razrešava Skupština grada većinom od ukupnog broja odbornika.

Predlog za izbor lokalnog ombudsmana podnosi odbornička grupa ili najmanje jedna trećina odbornika.

Lokalni ombudsman se bira na period od pet godina i može još jednom biti biran.

Za lokalnog ombudsmana može biti birano lice koje, pored opštih uslova za sticanje biračkog prava (državljanstvo, punoletstvo, poslovna sposobnost, prebivalište na području Grada), ima stečeno visoko obrazovanje iz naučne oblasti pravne nauke na osnovnim akademskim studijama u obimu od najmanje 240 ESPB bodova, master akademskim studijama, specijalističkim akademskim studijama, specijalističkim strukovnim studijama, odnosno na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine ili specijalističkim studijama na fakultetu, ima najmanje pet godina radnog iskustva u struci, profesionalno iskustvo na poslovima u oblasti zaštite ljudskih i manjinskih prava, uživa moralni integritet i nije krivično osuđivano.

Lokalni ombudsman ne može biti član političke stranke i ne može obavljati nijednu javnu funkciju niti bilo koju profesionalnu delatnost.

Razrešenje lokalnog ombudsmana
Član 136.

Lokalni ombudsman se razrešava dužnosti pre isteka mandata ako bude osuden za krivično delo na kaznu zatvora, ako ne obavlja poslove iz svoje nadležnosti na stručan, nepristrasan, nezavisan način ili se nalazi na položajima (funkcijama), odnosno obavlja poslove koji su nespojivi sa položajem lokalnog ombudsmana.

Obrazloženi predlog za razrešenje lokalnog ombudsmana može podneti odbornička grupa ili najmanje jedna trećina odbornika.

O razrešenju lokalnog ombudsmana odlučuje Skupština grada većinom od ukupnog broja odbornika.

Podnošenje izveštaja Skupštini grada
Član 137.

Lokalni ombudsman dostavlja godišnji izveštaj Skupštini grada.

Ako proceni da je to potrebno zbog razmatranja određenih pitanja, lokalni ombudsman može Skupštini grada dostavljati i vanredne izveštaje.

Skupština grada razmatra izveštaje lokalnog ombudsmana na prvoj narednoj sednici.

Pravo prisustvovanja sednicama Skupštine grada
i njenih radnih tela
Član 138.

Lokalni ombudsman ima pravo da prisustvuje sednicama Skupštine grada i radnih tela Skupštine grada, kao i da učestvuje u raspravi kada se razmatra izveštaj o radu Gradske uprave, odnosno raspravlja o pitanjima iz njegove nadležnosti.

Sredstva za rad lokalnog ombudsmana
Član 139.

Sredstva za rad lokalnog ombudsmana obezbeđuju se u budžetu Grada, a mogu se obezbeđivati i iz drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Savet za međunalacionalne odnose

Član 140.

Savet za međunalacionalne odnose je samostalno radno telo koje čine predstavnici srpskog naroda i nacionalnih manjina, u skladu sa zakonom.

Savet za međunalacionalne odnose (u daljem tekstu: Savet) razmatra pitanja ostvarivanja, zaštite i unapređivanja nacionalne ravnopravnosti u Gradu, a posebno u oblastima kulture, obrazovanja, informisanja i službene upotrebe jezika i pisma; učestvuje u utvrđivanju gradskih planova i programa koji su od značaja za ostvarivanje nacionalne ravnopravnosti i predlaže mere za postizanje nacionalne ravnopravnosti; predlaže izvore, obim i namenu budžetskih sredstava za ostvarivanje nacionalne ravnopravnosti.

Savet promoviše međusobno razumevanje i dobre odnose među svim zajednicama koje žive u gradu.

Izbor i sastav Saveta

Član 141.

Skupština grada bira članove Saveta među istaknutim pripadnicima srpskog naroda i nacionalnih manjina.

Član Saveta ne može biti odbornik Skupštine grada.

Predstavnike u Savetu mogu imati pripadnici srpskog naroda i nacionalnih manjina sa više od 1% učešća u ukupnom broju stanovnika u Gradu.

Članove Saveta koji su pripadnici nacionalnih manjina predlažu nacionalni saveti nacionalne manjine, a članove Saveta koji su pripadnici nacionalnih manjina koji nemaju nacionalni savet nacionalne manjine i članove srpske nacionalnosti, predlaže Administrativno-mandatna komisija Skupštine grada Novog Pazara.

Način predlaganja i izbora članova Saveta treba da obezbedi ravnomernu zastupljenost pripadnika srpskog naroda i nacionalnih manjina, s tim da ni srpski narod, niti jedna nacionalna manjina ne može imati većinu članova Saveta.

Lista kandidata sadrži najmanje dvostruko više kandidata od broja koji se bira.

Mandat članova Saveta traje tri godine i teče od trenutka izbora u Skupštini grada.

Delokrug, sastav, izbor članova i način rada Saveta uređuju se odlukom Skupštine grada, koja se donosi većinom glasova od ukupnog broja odbornika.

Način odlučivanja Saveta

Član 142.

Odluke Saveta donose se konsenzusom članova Saveta.

Savet o svojim stavovima i predlozima obaveštava Skupštinu grada, koja je dužna da se o njima izjasni na prvoj narednoj sednici, a najkasnije u roku od 30 dana.

Skupština grada i izvršni organi Grada dužni su da predlože svih odluka koji se tiču nacionalne ravnopravnosti prethodno dostave na mišljenje Savetu.

Nadležni organ Grada dužan je da obezbedi da stavovi i mišljenja Saveta budu dostupni javnosti, najkasnije 30 dana od dana zauzimanja stava ili davanja mišljenja od strane Saveta.

Poslovnikom Skupštine grada bliže se uređuje položaj Saveta u postupku donošenja odluka i drugih pravnih akata.

**Podnošenje izveštaja Skupštini grada
Član 143.**

Savet podnosi Skupštini grada šestomesčni izveštaj o svom radu.

Savet podnosi Skupštini grada godišnji izveštaj o stanju u oblasti nacionalne ravnopravnosti, međunacionalnih odnosa i ostvarivanju manjinskih prava na teritoriji Grada. Sastavni deo izveštaja su i predlozi mera i odluka za ostvarivanje i unapređenje nacionalne ravnopravnosti.

Savet može da podnese i poseban izveštaj Skupštini grada ako oceni da to zahtevaju naročito važni razlozi ili ako Skupština grada traži takav izveštaj od njega.

**Zaštita prava pripadnika srpskog naroda
i nacionalnih manjina
Član 144.**

Savet ima pravo da pred Ustavnim sudom pokrene postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti odluke ili drugog opšteg akta Skupštine grada ako smatra da su njime neposredno povređena prava pripadnika srpskog naroda i nacionalnih manjina predstavljenih u Savetu i pravo da pod istim uslovima pred Upravnim sudom pokrene postupak za ocenu saglasnosti odluke ili drugog opšteg akta Skupštine grada sa statutom Grada.

**Poslovnik o radu Saveta
Član 145.**

Savet donosi poslovnik o radu.

Stručne i administrativno-tehničke poslove za potrebe Saveta vrši Gradska uprava.

**Sredstva za rad Saveta
Član 146.**

Sredstva za rad Saveta obezbeđuju se u budžetu Grada, a mogu se obezbeđivati i iz drugih izvora, u skladu sa zakonom.

X. AKTI GRADA

Akti Grada Član 147.

U vršenju poslova iz svoje nadležnosti Grad donosi odluke, pravilnike, naredbe, uputstva, rešenja, zaključke, preporuke i druge potrebne akte.

Odluke donosi samo Skupština grada, osim kada je zakonom predviđeno da odluku donosi drugi organ Grada.

Hijerarhija akata Grada Član 148.

Odluke i opšti akti Skupštine grada moraju biti saglasni sa zakonom i ovim statutom.

Akti gradonačelnika i Gradskog veća moraju biti saglasni sa zakonom, ovim statutom, odlukama i opštim aktima Skupštine grada.

Akti Gradske uprave moraju biti saglasni sa zakonom, ovim statutom, odlukama i opštim aktima organa Grada.

Predlaganje propisa i drugih opštih akata Skupštine grada Član 149.

Pravo predlaganja propisa i drugih opštih akata iz nadležnosti Skupštine grada imaju: svaki odbornik Skupštine grada, radno telo Skupštine grada, Gradsko veće i građani putem građanske inicijative.

Objavljivanje i stupanje na snagu opštih akata Član 150.

Akti organa Grada objavljuju se u „Službenom listu grada Novog Pazara“, u skladu sa posebnom Odlukom.

Akti iz stava 1. ovog člana stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja, osim ako donosilac u postupku donošenja ne utvrdi da postoje naročito opravdani razlozi da isti stupi na snagu i ranije.

Akti iz st. 1. ovog člana ravnopravno se objavljaju i na jezicima i pismima koji su u službenoj upotrebi na teritoriji Grada.

XI. TUMAČENJE, DONOŠENJE I PROMENA STATUTA

Autentično tumačenje statuta Član 151.

Autentično tumačenje statuta Grada donosi Skupština grada na predlog nadležnog radnog tela Skupštine grada.

Postupak za promenu ili donošenje statuta Član 152.

Predlog za donošenje ili promenu statuta Grada može podneti najmanje 5% građana sa biračkim pravom na teritoriji Grada, trećina odbornika, gradonačelnik i nadležno radno telo Skupštine grada.

Predlog se podnosi u pisanom obliku sa obrazloženjem.

O predlogu iz stava 1. ovog člana Skupština grada odlučuje većinom glasova od ukupnog broja odbornika.

Ako Skupština grada odluči da se pristupi donošenju ili promeni statuta Grada, istim aktom određuje Komisiju za izradu nacrta statuta, odnosno odluke o promeni statuta Grada, određuju njene zadatke i rok za izradu nacrta.

Nacrt statuta, odnosno odluke o promeni statuta utvrđuje Gradsko veće većinom glasova od ukupnog broja članova Gradskog veća.

O nacrtu statuta, odnosno odluke o promeni statuta sprovodi se javna rasprava na način i u roku koji odredi Gradsko veće.

Gradsko veće, nakon sprovedene javne rasprave, utvrđuje predlog statuta, odnosno odluke o promeni statuta, većinom glasova od ukupnog broja članova Gradskog veća. Prilikom utvrđivanja predloga statuta, odnosno odluke o promeni statuta, Gradsko veće vodiće računa o predlozima i sugestijama datim u javnoj raspravi.

Skupština grada usvaja statut, odnosno odluku o promeni statuta većinom glasova od ukupnog broja odbornika.

XII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Lokalni ombudsman i njegovi zamenici Član 153.

Zaštitnik građana i njegovi zamenici nastavljaju sa radom kao lokalni ombudsman i njegovi zamenici, do isteka mandata na koji su izabrani.

**Donošenje planskih dokumenata
u skladu sa ovim statutom
Član 154.**

Skupština grada doneće Plan razvoja Grada najkasnije do 1.1.2021. godine.

Skupština grada doneće Srednjoročni plan u skladu sa zakonom koji uređuje planski sistem RS, počev od srednjoročnog plana za 2021. godinu.

Važeći dokumenti javnih politika uskladiće se sa zakonom iz stava 2. ovog člana, prilikom prvih izmena i dopuna tih dokumenata.

**Odložena primena pojedinih odredaba
ovog statuta
Član 155.**

Član 63. u delu koji se odnosi na postavljenje pomoćnika gradonačelnika, primenjivaće se nakon sprovedenih izbora za odbornike Skupštine grada održanih posle stupanja na snagu ovog statuta.

Član 64. stav 1. u delu koji se odnosi na broj članova Gradskog veća, primenjivaće se nakon sprovedenih izbora za odbornike Skupštine grada održanih posle stupanja na snagu ovog statuta.

Član 103. stav 1. tačka 2), koja se odnosi na sprovođenje obaveznog postupka javne rasprave za planiranje investicija u odluci o budžetu, primenjivaće se počev od pripreme Odluke o budžetu za 2020. godinu.

**Prestanak važenja Statuta
Član 156.**

Danom stupanja na snagu ovog statuta, prestaje da važi Statut grada Novog Pazara („Službeni list grada Novog Pazara“, broj 8/2017).

**Stupanje na snagu
Član 157.**

Ovaj statut stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu grada Novog Pazara“.

SKUPŠTINA GRADA NOVOG PAZARA

Broj: 010-1/19
U Novom Pazaru, 8. jula 2019. godine

PREDSEDNICA
Ifeta Radončić, dipl. ekon.